

Bu Sayıda

Times Higher Education (The) Etki Sıralaması (Impact Ranking) 2021.....	2-3
SBF Resmi Sosyal Medya Hesapları.....	4
Otizm Spektrum Bozukluğu'nda Dil-Konuşma ve İletişim Becerileri.....	5
Çocuklarda Oyun ve Oyun Terapisi.....	6
İşitmenin Dil ve Konuşma Gelişimine Etkisi.....	7
Pandemi Döneminde Teknoloji Bağımlılığı.....	8
SBF'den Haberler.....	9
Sağlık Okuryazarlığı.....	10
Kitap Tanıtımı	11
Kanser Bir Toplum Sağlığı Sorunudur.....	12
Odyologların Gözünden Otizm Ve İşitme Kaybı.....	13
Pandemi Gölgesinde Sağlık Turizmi.....	14
İmmünoyünlü Ölçümler ve Yorumlama Etkinliği.....	15
5N1K Sağlık Yöneticileri Sektörü Tanıyor.....	16
Kanser ve Beslenme Arasındaki İlişki.....	17
Bu Ayki Konuşumuz.....	18
Kim Kimdir?.....	18
Öğrencilerimizin Kaleminden: Otizmin Farkı.....	19
İlk Çocuk Dostu Bayram.....	20
Aile ve Aile Eğitimi İle İlgili Temel Kavramlar.....	21
Pandemi Döneminde Hastalar İçin Telerehab.....	22
Toplum Sağlığının Korunması.....	23
Çocuğu Tanıma Ve Değerlendirme	23
Toplumun sağlığı aşı ile koruma altındadır.....	24

23 Nisan

ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI

DÜNYA ÜNİVERSİTELERİ "ETKİ GÜÇLERİNE" GÖRE SIRALANDI: İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ KALİTELİ EĞİTİM'DE 24'ÜNCÜ SIRAYA YERLEŞTİ

Dünya üniversiteleri sıralama kuruluşu Times Higher Education (THE) Etki Sıralaması (Impact Ranking) 2021 sonuçları açıklandı. Yapılan sıralamada, dünyanın en kaliteli eğitim veren üniversiteleri arasında İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) 24'üncü sırada yer alarak büyük bir başarıya imza attı.

Times Higher Education 2021 Türkiye Etki Sıralaması

"Nitelikli Eğitim" kategorisindeki ilk 10 üniversite Türkiye'de şu şekilde;

1. İstanbul Gelişim Üniversitesi
2. İstanbul Teknik Üniversitesi
3. Atatürk Üniversitesi
4. Bahçeşehir Üniversitesi
5. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
6. Abdullah Gül Üniversitesi
7. Aksaray Üniversitesi
8. Boğaziçi Üniversitesi
9. Kadir Has Üniversitesi
10. TED Üniversitesi

Üniversitelerin aldığı puanların genel ortalamasına göre sıralama:

1. Abdullah Gül Üniversitesi
2. İstanbul Teknik Üniversitesi
3. İstanbul Gelişim Üniversitesi
4. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
5. Özyeğin Üniversitesi
6. Boğaziçi Üniversitesi
7. Erciyes Üniversitesi
8. Hacettepe Üniversitesi
9. İstanbul Bilgi Üniversitesi
10. Bahçeşehir Üniversitesi

Haberin devamı bir sonraki sayfada.

Dünya Üniversiteleri "Etki Güçlerine" Göre Sıralandı: İstanbul Gelişim Üniversitesi Kaliteli Eğitim'de 24'üncü Sıraya Yerleşti!

Saygın uluslararası yükseköğretim derecelendirme kuruluşu Times Higher Education, (THE) üniversitelerin toplumların sürdürülebilir kalkınmasına yaptığı katkıları ölçmeyi hedeflediği 'Etki Sıralaması 2021' (Impact Ranking 2021) için 98 ülkeden 1240 başvuru aldığını açıkladı.

'Kaliteli Eğitim' kategorisinde İstanbul Gelişim Üniversitesi, dünya çapında 1240 üniversite arasından 24'üncü olarak büyük bir başarının sahibi oldu. Üniversite aynı zamanda sıralamaya Türkiye'den katılan 45 üniversiteyi ise geride bırakarak 1'inciliği göğüsledi.

Birleşmiş Milletlerin (BM) belirlediği on yedi sürdürülebilir kalkınma hedefi doğrultusunda gerçekleştirilen ve üniversitelerin eğitim alanındaki çalışmaları ve yenilikçi projeleri ile topluma yönelik katkılarını değerlendiren sıralamada, "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" kategorisinde Türkiye'de 4'üncü, "Erişilebilir ve Temiz Enerji" kategorisinde 2'nci, "Amaçlar İçin Ortaklıklar" kategorisinde 3'üncü, "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme" kategorisinde 10'uncu, "Temiz Enerji" kategorisinde alandaki çalışmalarıyla dünya üniversiteleri arasında 95'inci olma başarısını gösteren İstanbul Gelişim Üniversitesi'nin genel sıralamadaki konumunun dünyada 201 - 300 olarak açıklanırken, Türkiye'de ise 3'üncü olduğu belirtildi.

Toplumun sürdürülebilir kalkınması adına gerçekleştirdiğimiz tüm çalışmalarımızın, dünyanın en saygın uluslararası yükseköğretim derecelendirme kuruluşlarından biri olan Times Higher Education (THE) tarafından değerlendirilip takdir edilmesi bizleri hem motive ediyor hem de gururlandırıyor. Eğitimde kalitede uluslararası düzeyde bir kez daha taçlandırdığımız bu başarımızı, önümüzdeki dönemde dünyanın ilk 10 üniversitesi arasına girmeyi hedefleyerek sürdüreceğiz."

İNSANLIĞIN GELECEĞİ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARINA DESTEKLE MÜMKÜN

Gelecek nesillere daha iyi bir dünya bırakmak amacıyla üniversite olarak sürdürülebilir kalkınma amaçlarını benimsediklerinin altını çizen Abdülkadir GAYRETLİ, "Dünyanın ve insanlığın geleceği sürdürülebilirlik çalışmalarına destekle mümkün. Bu amaç doğrultusunda da eğitime ve araştırmaya özel önem gösteriyoruz. İnsanlığın barış ve refah içinde yaşaması, yoksulluğu ortadan kaldırılması bu hedeflerden geçiyor" dedi.

ULUSLARARASI EĞİTİMDE İDDIAMIZI SÜRDÜRÜYORUZ"

Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) Prof. Dr. Yekta SARAÇ öncülüğünde Yeni Türkiye'nin 2023 ve 2053 vizyonu doğrultusunda stratejik adımlar attığını vurgulayan Abdülkadir GAYRETLİ, "Prof. Dr. Yekta SARAÇ, Türk Üniversitelerinin dünya üniversiteleriyle yarışır olması ve uluslararası sıralamalarda öne çıkması gerektiği düşüncesiyle bizleri teşvik etti. İGÜ olarak biz de bu hedefler istikametinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. 63 programımız uluslararası akreditasyon kuruluşları tarafından akredite edildi ve uluslararası standartlarda eğitim verdiğimiz tescilledik. Şimdi de taçlanan bu başarılarımızla, dünya üniversiteleri ile yarışarak uluslararası eğitimde iddiamızı sürdürüyoruz" ifadelerini kullandı.

[Haberin detayı için buraya tıklayınız.](#)

72 BASAMAK YÜKSELDİK, DÜNYADA 24'ÜNCÜ OLDUK"

Londra merkezli yükseköğretim derecelendirme kuruluşu Times Higher Education (THE) tarafından yapılan sıralamanın yükseköğretim kurumları açısından önemine değinen İstanbul Gelişim Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Abdülkadir GAYRETLİ, "Kaliteli Eğitim" kategorisinde bir önceki yıl dünyada ilk yüz üniversite arasına 96'ncı olarak girmeyi başardıklarını hatırlatarak şöyle konuştu:

"Kaliteli Eğitim kategorisinde iddiamızı devam ettiriyoruz. Geçtiğimiz yıl aynı kategoride dünyada 96'ncı sırada yer alırken, bu sene açıklanan sonuçlarda 72 basamak birden yükselip 24'üncü sıraya yerleşmemiz hedeflerimizi gerçekleştirebildiğimizi gösteriyor.

SBF Resmi Sosyal Medya

HESAPLARIMIZI TAKİP EDEREK BİZE DESTEK OLABİLİRSİNİZ

@igu_sbf

@igu_sbf

İGÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU'NDA DİL-KONUŞMA VE İLETİŞİM BECERİLERİ

Öğr. Gör. Betül Özsoy TANRIKULU

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü Öğretim Görevlisi **Betül ÖZSOY TANRIKULU** 2 Nisan Otizm Farkındalık Günü'nde "Otizm Spektrum Bozukluğunda Dil-Konuşma ve İletişim Becerileri" hakkında bilgiler aktardı.

Otizm Spektrum Bozukluğu İletişim Becerilerini Nasıl Etkiler?

"Otizm" kelimesinin kökeni Yunanca'da "öz" anlamına gelen "autos" kelimesinden gelir. OSB olan çocuklar genellikle kendi kendine olmayı tercih eder ve başkalarıyla başarılı bir şekilde iletişim ve etkileşim kurma becerilerinin sınırlı olduğu özel bir dünyadalmış gibi görünmektedirler. İletişimsel niyetlilikte ciddi sınırlılıklar gösterirler. OSB olan çocuklar, dil becerilerini geliştirmekte ve başkalarının onlara ne söylediğini anlamakta güçlük çekebilirler. Jest ve mimikler, göz teması ve yüz ifadeleri gibi sözel olmayan iletişim davranışlarını da anlama ve kullanmada zorluk yaşarlar. OSB olan çocukların iletişim kurma ve dili kullanma yetenekleri, bilişsel ve sosyal gelişimlerine bağlıdır. OSB olan bazı çocuklar çok sınırlı konuşma becerilerine sahipken; bazıları konuşma veya dil kullanarak iletişim kuramayabilir. Bazı otizmliler ise, zengin sözcük dağarcığına sahip olabilir ve belirli konular hakkında ayrıntılı olarak konuşabilirler. Bu çocukların genellikle konuşmanın ritmi ile ilgili sorunları vardır. Ayrıca beden dilini ve farklı ses tonlarının anlamlarını anlayamayabilirler. Birlikte ele alındığında, bu zorluklar OSB olan çocukların başkalarıyla, özellikle de kendi yaşlarındaki akranlarıyla etkileşim kurma becerilerini olumsuz olarak etkiler. OSB olan çocuklarda sıklıkla bulunan bazı dil kullanımı ve davranış kalıpları şöyledir:

-Tekrarlayan veya Katı Bir Dil: Çoğunlukla, konuşabilen otizmliler çocuklar hiçbir anlamı olmayan veya başkalarıyla yaptıkları konuşmalarla ilgisi olmayan şeyler söylerler. Örneğin, bir çocuk sayılarla ilgili olmayan bir konuşma sırasında tekrar tekrar birden beşe kadar sayabilir veya bir çocuk duyduğu sözcükleri sürekli olarak tekrarlayabilir (ekolali). Anında ekolali, çocuk birisinin söylediği sözcükleri tekrarladığında ortaya çıkar. Örneğin, çocuk bir soruya aynı soruyu sorarak yanıt verebilir. Gecikmiş ekolalide, çocuk duyduğu sözcükleri daha sonraki bir zamanda tekrarlar. Örneğin, Çocuk ne zaman bir şey içmek istese "İçecek bir şey ister misin?" diyebilir. OSB olan bazı çocuklar tiz veya melodik bir sesle konuşabilir veya robota benzeyen monoton, duygudan uzak bir konuşma kullanabilirler.

-Kısıtlı ve Sabit İlgi Alanları: Bazı otizmliler çocuklar, aynı konu hakkında iki yönlü bir konuşma yapmasalar bile, ilgilerini çeken bir konu hakkında derinlemesine bir monolog sunabilirler.

-Tipik Olmayan, Düzensiz Dil Gelişimi: OSB olan birçok çocuk, bazı konuşma ve dil becerilerini geliştirir, ancak bu gelişim tipik bir dil gelişim düzeyinde değildir ve ilerlemeleri genellikle düzensizdir. Örneğin, bazı OSB'li çocuklar, ilgi alanındaki belirli bir konuda çok hızlı bir şekilde güçlü bir sözcük dağarcığı geliştirebilirler. Bazıları beş yaşından önce okumaya başlayabilir, ancak okuduklarını anlamayabilir. Genellikle başkalarının konuşmalarına karşılık vermezler ve kendi isimlerine tepki vermeyebilirler.

-Sözel Olmayan Dil Becerilerinde Güçlük: OSB olan çocuklar genellikle bir nesneyi işaret etmek gibi anlamlı jestleri kullanamazlar. Çoğunlukla göz temasından kaçınırlar. Sözlü dil becerilerini geliştirmek için anlamlı jestler veya diğer sözel olmayan beceriler olmadan, OSB olan birçok çocuk duygularını, düşüncelerini ve ihtiyaçlarını karşı tarafa iletmede başarısız olurlar.

OSB'deki Dil ve Konuşma Sorunları Nasıl Ele Alınır?

Bir doktor, çocuğun OSB ya da başka bir gelişimsel bozukluğu olduğundan şüphelenirse, çocuğu genellikle dil ve konuşma terapisti de dahil olmak üzere çeşitli uzmanlara yönlendirir. Dil ve konuşma terapisti, çocuğun iletişim kurma ve dil becerisinin kapsamlı bir değerlendirmesini yaparak, uygun bir terapi programı oluşturur ve bu konuda aileye de rehberlik eder. OSB olan çocukların iletişim becerilerini geliştirmelerini sağlamak, tam potansiyellerine ulaşmalarına yardımcı olmak için çok önemlidir. Pek çok farklı yaklaşım bulunmakla birlikte, en iyi müdahale programı erken dönemde okul öncesi yıllarda başlar ve çocuğun yaşına ve ilgi alanlarına göre uyarlanır. Ebeveynler ve çocuğa bakım veren kişiler, çocuğun dil gelişimine erken dönemde dikkat ederek bu hedefe ulaşma şansını artırabilirler. Tıpkı küçük çocukların yürümeden önce emeklemeyi öğrendikleri gibi, çocuklar da sözcükleri kullanmaya başlamadan önce söz öncesi dil becerilerini geliştirirler. Bu beceriler, iletişim kurmalarına yardımcı olmak için göz teması, ortak dikkat, birliktelik, jestler ve mimikler, afektler ve diğer seslendirmeleri kullanmayı içerir. Bu beceriler bir dil ve konuşma terapisti tarafından değerlendirilerek uygun bireysel terapi yaklaşımları içinde ele alınır.

[Haberin detayı için tıklayınız.](#)

"ÇOCUKLARDA OYUN VE OYUN TERAPİSİ" ETKİNLİĞİ

DİL VE KONUŞMA TERAPİSİ KULÜBÜ

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) Dil ve Konuşma Terapisi Kulübü tarafından 08.04.2021 tarihinde "Çocuklarda Oyun ve Oyun Terapisi" konulu online seminer düzenlendi. Online seminere konuşmacı olarak Dr. Aziz ZORLU davet edildi. Konuşmacı sözlerine başlamadan önce Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü Arş. Gör. Rumeysa Nur AKBAS, konuşun özgeçmişinden kısaca bahsederek online semineri başlattı. Etkinlik Dr. Aziz ZORLU'nun oyun terapisi hakkında verdiği faydalı bilgiler ile devam etti.

Dr. Aziz ZORLU sözlerine şu şekilde başladı: "Garry Landreth, oyun terapisi konusunda yaşayan en büyük duayen isimlerden birisidir. Diyor ki; kuşlar uçar, balıklar yüzer, yetişkinler konuşur, çocuklar oyun oynar. Çocuğun hayatında oyunun yerini ve önemini bu şekilde ifade ettiğini düşünüyorum. Çünkü oyun, çocukların fiziksel, zihinsel, duygusal ve dil gelişimi için önemli katkılar sağlayan bir araçtır." açıklamalarıyla oyun terapisi uyguladığı çocuklardan örnekler vererek sözlerini pekiştirdi.

Oyunun çocuk için öneminden bahseden Dr. Aziz ZORLU, "Oyun, çocuğun özgüvenine de katkı sağlar. Bu anlamda çocuğun sadece fiziksel ve bilişsel gelişimine değil duygusal gelişimine de önemli katkılar sağladığını söyleyebiliriz. Oyun, çocuğun dünyayı tanımasını, içinde yaşadığı hayatı kavrayarak, gerçek ile gerçek olmayı ayırt edebilmesini sağlar. Çocuğun okul hayatı için gerekli becerileri edinmesini de sağlamaktadır. Aynı zamanda çocuğun kaygı, korku, kızgınlık, suçluluk, hayal kırıklığı gibi duygularının üstesinden gelmesinde oyunun önemli bir etkisi vardır. Çocuklar günlük hayatın getirdiği gerilimlerden de oyun aracılığı ile kurtulabilmektedirler. Oyun, saldırganlık gibi toplum tarafından kabul görmeyen birikmiş enerjinin boşalmasına da fırsat sağlamaktadır. Çocuk için oyun, balık için su gibidir. Araştırdığım kaynaklarda yazan bilgiye göre, bir çocuk 6 yaşına gelene kadar 15.000 saatten daha fazla bir zamanını oyunda geçirmektedir. İngiltere, Londra'da yapılan bir çalışma sonucunda çocukların %'ünün bir hapisane mahkumundan daha az bir zamanını açık havada geçirdiği tespit edilmiştir.

Bu durumun en büyük nedenleri arasında, şehirleşme ve teknolojiye gelişmeler sayılabilir. Maalesef ki birçok ebeveyn çocuğun oyun oynamasını zaman kaybı olarak görmektedir. Stuart Brown'un da dediği gibi, bir şeyin amacı o şeyi yapmaktan daha önemlisi o zaman o şey muhtemelen bir oyun değildir. Çocuğa dışarıdan dayatılan şey oyun değildir. Oyun, çocuğun kendi içinden kaynaklanan, doğal faktörlerle doğal bir şekilde başladığı, sürdürdüğü, istediği anda ertelediği, durdurduğu etkinliklerdir. Oyun sırasında çocuk rahat ve güven içinde olduğu izlenimini verir ve diğer etkinliklere göre daha düşük bir stres düzeyi içindedir." sözlerinden sonra kendisinin oluşturmuş olduğu oyun terapisi odasını gösterdi.

Konuşmasının devamında klinisyenlerin çocukları iyileştirmek için oyunu kullanmaya başladıklarını belirten ZORLU, "Klinisyenler çeşitli oyun terapi yaklaşımları geliştirmişlerdir. Birçok oyun terapi kuramında çocuklarda çeşitli yaşlardaki ruhsal ve davranışsal sorunların tedavisinde oyun kullanılmaktadır. Oyunun çocukta iyileştirici bir etkisi olduğu varsayılmıştır. Oyun terapisinin çocuklarda iyileştirici etkisinin 0,8 olduğu tespit edilmiştir. Bilimsel araştırma literatüründe bu oran güçlü bir etki olarak geçmektedir. Ebeveynlerle çalıştığımız Filial terapilerin ise 1,12 iyileştirici etki oranı ile en güçlü etkiye sahip olduğu görülmüştür." açıklamasında bulundu.

Son olarak çocuklarda oyun terapisinin neden kullanıldığı hakkında bilgiler aktaran ZORLU, "Çocukların kelime hazineleri zayıftır, yetersizdir. Çocuklar kendi sorunlarını ifade etme konusunda yetersiz olmalarına karşın yetişkinler sorunlarını anlatarak ifade edebilmektedirler. Bu yüzden çocuklar oyun ve oyuncak üzerinde kendilerini daha iyi ifade edebilmektedirler. Aslında oyun çocuğun dili, oyuncukları da kelimeleridir. Böylece oyun terapisi ile, çocukların sorunlarının anlaşılması fırsatı sağlanmış olur. Küçük yaşta çocuklarla iletişim kurmak zordur. Oyun, küçük yaşta çocuklarla iletişim kurma konusunda yardım sağlamaktadır. Oyun terapileri psikolojik müdahale yöntemleri içerisinde hem en uzun geçmişe sahip hem de etkisi bilimsel olarak kanıtlanmıştır." ifadesinde bulundu.

Dr. Aziz ZORLU, seminere katılım sağlayan öğrencilerden gelen soruları yanıtladıktan sonra konuşmasını sonlandırdı. Dil ve Konuşma Terapisi Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Emrah TÜNCER, katılımları için Dr. Aziz ZORLU'ya teşekkürlerini sundu.

[Haberin detayı için tıklayınız.](#)

"İŞİTMENİN DİL VE KONUŞMA GELİŞİMİNE ETKİSİ" KONULU INSTAGRAM CANLI YAYINI

Konuşma bozukluğu yaşayan 6-12 yaş aralığındaki internete erişimi olan çocukların sosyal becerilerini geliştirmek, özgüven gelişimlerine destek olmak ve konuya ilişkin farkındalık yaratmayı amaçlamak üzere kurulmuş "The Voice In Me" Projesi kapsamında Arş. Gör. Rumeysa Nur AKBAŞ ile "İşitmenin Dil ve Konuşma Gelişimine Etkisi" konulu seminer instagram canlı yayın üzerinden gerçekleştirildi.

Arş. Gör. Rumeysa Nur AKBAŞ katılımcılara şu bilgileri aktardı:

"İşitme, dil ve konuşmanın olabilmesi için olmazsa olmaz etkenlerden birisidir. Anne karnında ilk 20. haftadan itibaren işitme süreçleri başlamaktadır. Çocuklar doğar doğmaz duymaya ve dinlemeye başlarlar. Konuşmayı öğrenirken de çevrelerinde duydukları sesleri taklit ederler. Dolayısıyla sağlıklı bir dil ve konuşma gelişimi için normal işitme şarttır. Çünkü çocukta var olan herhangi bir işitme azlığı durumu dil ve konuşma gelişiminde gecikmelere neden olmaktadır. Aslında bugün bu konuyu ele almamızın sebepleri de bunlar diyebiliriz.

İşitme, dış ortamdaki seslerin dış kulak yolundan iç kulağa iletilip burada bulunan sinir hücrelerini uyarması ve akustik bilginin beyine aktarılmasıyla dış ortamdaki seslerin algılanması sürecidir. Dil ise anlamları ifade edebilmek için toplumlarca kullanılan, gelenekselleşmiş ve kuralları uzlaşmaya dayanan semboller sistemidir. Dil doğumdan itibaren başlıyor ve yaşam boyu da devam ediyor. Çocuklarda dil gelişiminin önemli bir özelliği de ilk dönemlerin evrensel oluşudur. Yani farklı dilleri konuşan toplumların çocuklarında dil gelişiminin benzerlik göstermesidir. Yalnız ilk yıllardaki bu evrensellik 18-32 aydan sonra sosyal sınıf farklılıklarının etkisiyle yok olmaktadır. Konuşmanın ne olduğuna gelecek olursak, dilin sese dönüştürülmüş biçimi olarak ifade edilmektedir.

Çocukta meydana gelebilecek olası dil ve konuşma problemlerinin belirlenebilmesi için normal işitme, anlama ve konuşma gelişim basamaklarının bilinmesi gerekmektedir. Çocuklarda işitme kaybı sessiz ve gizli bir engeldir. Çünkü çocuklar az duyduklarını/duyamadıklarını ifade edemezler. Eğer bu durum fark edilmezse ve erken dönemde işitme cihazı kullanımına başlanmazsa dil ve konuşma problemlerine, sosyal ve duygusal problemlere ve akademik başarısızlığa yol açmaktadır. Tanı ve tedavi geciktikçe çocukta görülecek olumsuz etkiler de artmaktadır.

İşitmenin en önemli fonksiyonu konuşmayı öğrenmektir. İşitme kaybının tipi ve derecesine bağlı olarak çocuğun konuşmayı öğrenmesi değişik boyutlarda etkilenecektir. İşitme kaybına bağlı olarak ortaya çıkabilecek konuşma bozuklukları şunlardır; konuşma problemleri, dil problemleri, akıcılık problemleri, ses ve rezonans problemleri, okuma ve yazma problemleri.

Çok hafif derecede işitme kaybına sahip bir kişi, gürültülü bir ortamda 1,5 m mesafede konuşma seslerinin %10'unu kaçırmaktadır. Düşük şiddetteki ve uzak mesafedeki konuşma seslerinin duymakta zorlanır ve herhangi bir işitme testi yapılmadıkça da bu durum çok zor fark edilmektedir. Bu kişilerde dil gelişimi ve artikülasyon hataları Dil ve Konuşma Terapisti tarafından takin edilmelidir.

Hafif derecede işitme kaybına sahip bir kişi, konuşma seslerinin %25-40 ila %50-75'ini kaçırmaktadır. Bu kişilerde dikkatsizlik, öğrenme güçlükleri, dil-konuşma problemleri görülebilmektedir. Dil, artikülasyon, konuşmayı okuma, işitsel ve okuma becerilerinin geliştirilmesi konusunda destek verilmelidir.

Orta derecede işitme kaybına sahip bir kişi, konuşma seslerinin %80-100'ünü kaçırmaktadır. Bu kişilerde gecikmiş ve hatalı sentaks, sınırlı kelime dağarcığı görülmektedir. Kişi kendi sesini duyarak kontrol etme yetisinden yoksun olduğu için ses kalitesi de bozulmaktadır.

Orta-ileri derecede işitme kaybına sahip bir kişi, konuşma seslerinin %100'ünü kaçırmaktadır. Kişi yüz yüze ve grup içi iletişim esnasında sözlü iletişim gerektiren durumlarda zorluk çekmektedir. Bu kişilerin işitme cihazını sürekli olarak kullanmaları gerekmektedir. Dili kullanma yeteneğinde, kelime dağarcığının geliştirilmesinde, dil bilgisi kurallarını öğrenme konusunda özel destek verilmesi gerekmektedir.

İleri derecede işitme kayıplarında kişi işitme cihazı olmaksızın sadece yüksek şiddetteki sesleri duyabilmektedir. Bu kişilerin işitme kaybı dili öğrenme döneminden önce (prelingual) başladıysa, dil-konuşma kendiliğinden gelişmemektedir. İşitme kaybı yakın bir zamanda başladıysa (postlingual) konuşma ve ses kalitesi de bozulmaktadır.

Çok ileri derecede işitme kayıplarında kişi sestten daha çok titreşimleri fark etmektedir. Bu kişilerin kelime dağarcığı oldukça kısıtlıdır. İşitme cihazı kullanmadan dil-konuşma gelişimini sağlamak mümkün olmamaktadır."

"The Voice In Me" Proje Gönüllüsü, katılımları için İstanbul Gelişim Üniversitesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü Arş. Gör. Rumeysa Nur AKBAŞ'a teşekkürlerini sundu.

Haberin detayı için tıklayınız.

"PANDEMİ DÖNEMİNDE TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI" SEMİNERİ

Dr. Öğr. Üyesi Deniz YILDIZ

İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Deniz YILDIZ, Kadıköy Kazım İşmen Anadolu Lisesi öğretmen, öğrenci ve ebeveynlerine "Pandemi Döneminde Teknoloji Bağımlılığı" konulu online seminer gerçekleştirdi.

Öğretmen ve ebeveynlerin aktif katılımının olduğu seminerde YILDIZ, "Teknoloji bağımlılığı, teknoloji kullanımında ve teknolojiyle ilişkide kişinin iradesini kaybetmesi, kendini denetleyememesi ve onsu bir yaşam sürememeye başlaması hâlidir. Teknoloji bağımlılıkları; sosyal medya bağımlılığı, telefon bağımlılığı, oyun bağımlılığı, televizyon ve internet bağımlılığı olarak sıralanabilir."

"Teknoloji bağımlılığının sebepleri arasında, mevcut sürece ve sonuçlarına ilişkin bilgi eksikliği, bireysel zorluklar, gerçek dünyada başarısızları sanal dünyada başarabilme düşüncesi, teknoloji bağımlısı olan ekran çevresinin etkisi ve teknolojinin bağımlılığa sürükleyen doğası sıralanabilir. Pandemi süreci, internet üzerinden kurulan iletişimin artması, bilgi kaynağı olarak internete yönelmenin artması ve belirsizlik ortamında rahatlama nesnesi olarak teknolojik araçların kullanımıyla birlikte teknoloji bağımlılığını artırmıştır."

Teknoloji sorumlu, güvenli, bilinçli, faydalı amaçlar adına ve süre sınırlı olarak kullanıldığında oldukça faydalıyken; sorumluluklarımızı aksatmaya sebep olduğunda, denetimsiz-amaçsız ve uzun sürelerle kullanıldığında kötüye kullanımdan söz edilebilir. Teknolojiyi kötüye kullanımın, psikolojik, fiziksel, bilişsel ve sosyal alanlarda pek çok olumsuz etkisi vardır."

YILDIZ, "Teknolojiyi kötüye kullanım ve bağımlılığın önüne geçebilmek için; ailecek geçirilen vakitlerin korunması, çocuğun ilgilendiği çevrim içi oyunlar veya filmlerde beğendiği karakterler hakkında onunla konuşarak olası rol modellerini tanımak, üzerlerinde yorum yapmak, teknolojinin bağımlılığa yol açan doğası üzerine farkındalık kazandırmak, ev içinde kuralların olması ve bunların takip edilmesi, çocukları sorumluluk almaya teşvik etmek, çocuğun hayatında yönelebileceği ek faaliyetlere alan açmak, fiziksel harekete önem vermek oldukça önemlidir. Bu bağlamda, zorlukla karşılaşılan durumlarda gecikmeden, sorun daha fazla büyümeden bir çocuk ve ergen psikiyatristine başvurmak gereklidir." açıklamalarında bulundu.

[Haberin detayı için tıklayınız.](#)

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ DERGİSİ (IGUSABDER)

İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi (IGUSABDER) Directory of Open Access Journals (DOAJ) (<https://doaj.org/>) dizininden kabul almıştır.

İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi (IGUSABDER) yılda üç kez (Nisan, Ağustos, Aralık) yayınlanan uluslararası hakemli dergidir. Dergimiz Sağlık Bilimleri Alan İndeksi Türkiye Atıf Dizini'ne (Türkiye Citation Index), Directory of Open Access Journals (DOAJ) ve Journals Directory'e kayıtlıdır.

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Yüksel BARUT (Editör)

Prof. Dr. Rifat MUTUŞ (Editör Yardımcısı)

Doç. Dr. S. Arda ÖZTÜRKCAN (Editör Yardımcısı)

Adres: İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Cihangir Mah. Şehit Jandarma Komando Er Hakan Öner Sk. No: 1 34310 Avcılar / İstanbul
Tel: +90 212 4227000 / dahili 7373, 7333, 7118 E-posta: igusabder@gelisim.edu.tr
Belgeç: +90 212 4227401 Resmi Twitter Hesabı: @IGUSABDER
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/igusabder>

"Physiotherapy and Rehabilitation Career Days" etkinliği 4 Nisan Pazar Günü Dr. Öğr. Üyesi Motaz ALAWNA ve Dr. Öğr. Üyesi Ayman MOHAMED'in katılımıyla çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

Etkinliğin dilinin İngilizce olması sebebiyle, yabancı uyruklu öğrencilerimizin yoğun talebiyle karşılaşıldı.

Etkinlik İGÜ FTR Kulübü Başkan Yardımcısı Sena ÇİL'in moderatörlüğünde başladı. Kısaca etkinliğin amacı ve işleyiş şekli bahsedilen ÇİL, daha sonra sözü Dr. Öğr. Üyesi Motaz ALAWNA'ya bıraktı. Dr. Öğr. Üyesi Motaz ALAWNA sunumunda İstanbul Gelişim Üniversitesi'nin, Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin ve Fizyoterapi ve Rehabilitasyon İngilizce bölümünün tarihinden, öğrenci sayısından, bölüm müfredatından, staj olanaklarından ve öğrenci hareketliliklerimizden bahsederek etkinliğin ana sunumu için sözü Dr. Öğr. Üyesi Ayman MOHAMED'e bıraktı.

Dr. Öğr. Üyesi Ayman MOHAMED, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümünün tarihçesinden ve iş olanaklarından bahsetti. Daha sonra ülkelere göre değişen mesleki tanım ve iş olanaklarına değindi. Öğrenciler tarafından beğenilen sunumunu teşekkürleri kabul ederek tamamladı.

Etkinliğin sonunda Dr. Öğr. Üyesi Ayman MOHAMED ve Dr. Öğr. Üyesi Motaz ALAWNA, öğrencilerin sorularını cevaplayarak etkinliği sonlandırdı.

[Haberin detayı için buraya tıklayınız.](#)

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

Seminer

Physiotherapy and Rehabilitation Career Days

4 Nisan 2021 Pazar 18.00/20.00

Dr. Öğr. Üyesi Ayman MOHAMED

Dr. Öğr. Üyesi Motaz ALAWNA

Google Meet <https://meet.google.com/uzm-vxy-eyw>

gelisim.edu.tr

SAĞLIK OKURYAZARLIĞINA İLİŞKİN RAPOR YAYIMLANDI

Sağlık Bakanlığı Sağlık Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü'nün (SGGM) 6 bin 228 hane üzerinden yürüttüğü "Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Düzeyi ve İlişkili Faktörleri Araştırması" ile sağlık okuryazarlığı düzeyi, ulusal düzeyde saptandı.

Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yrd. Dr. A. Yüksel BARUT

TOPLUMUN YÜZDE 38'İNDE SAĞLIK OKURYAZARLIĞI YOK

SSGM'nin yürüttüğü çalışma ile ilgili bilgi veren Dr. BARUT, "Sağlık Bakanlığı Sağlık Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü'nün yaptığı bir çalışma var. 6 bin 228 hanede, tüm düzeydeki bireylerle bir anket yapıldı. Yapılan çalışmada, iki temel boyut üzerinden gidiliyor. Birincisi, tedavi ve hizmet; ikincisi ise, sağlığın korunması ve geliştirilmesi üzerine. Süreç olarak baktığımızda da 4 sürecin irdelendiğini görüyoruz. Sırasıyla bilgiye ulaşma, bilgiyi anlama, bilgiyi sorgulayıp değerlendirme ve son olarak bilgiyi uygulama diyebiliriz. Bu dört süreç, birbirini tamamlayıcıdır. Bu ankette de bireylere, bilgiye yönelik sorular soruluyor ve 'yetersiz olanlar', 'sorunlu anlayanlar', 'orta ve mükemmel yakın olanlar' ve 'mükemmel olanlar' şeklinde 4 grupta inceleniyor. Sonucunda da ürkütücü rakamlar ortaya çıkıyor. Yetersiz kategorisine baktığımızda yüzde 31, sorunlu olanlara baktığımızda yüzde 38'e yaklaşıyor. Bunları topladığımızda, toplumun yüzde 68'inde sağlık okuryazarlığı olmadığını görüyoruz. Mükemmel olanların oranı ise yüzde 7'lerde" dedi.

MALİYETİ VE KRONİK HASTALIK RİSKİNİ ARTTIRIYOR

Sağlık okuryazarlığı seviyesinin düşük olması durumunda sağlık maliyetlerinin arttığını kaydeden Dr. BARUT, "Bu oranlar, bizim sağlık maliyetlerimizin artmasını gündeme getiriyor. Bir ülkenin sağlık okuryazarlığı düşük olduğunda, sağlığa harcaması artmak durumunda. Koruyucu hekimlikten uzaklaşıyoruz. Halbuki birey bilgiye ulaşsa, bunu da sağlığı geliştirmek için kullanmış olsa maliyetler düşecek. İlk olarak koruyucu hekimlik ve halk sağlığı korunmuş olacak. Yapılması gerekenleri bu anket üzerinden değerlendirecektir Sağlık Bakanlığı ama temele baktığımızda bireyin sağlık bilgisine nasıl ulaşacağı, nasıl anlayacağı, nasıl değerlendirip sağlığını geliştireceğini ilk eğitimde vermek lazım. Bu kavramların eğitimi bireye verildiğinde ülkenin de sağlık giderleri azalmış olur" diye konuştu.

Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğr. Gör. Bahar Nur KANBUR

TOPLUMUN TAMAMINI ETKİLİYOR

Sağlık okuryazarlığı konusunda toplumun bilinçlendirilmesi gerektiğini vurgulayan Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğretim Görevlisi Bahar Nur KANBUR, çeşitli önerilerde bulundu. KANBUR, "Aslında, sağlık okuryazarlığının düşük olması tüm toplumu etkileyen konulardan bir tanesi. O yüzden sağlık çalışanlarının ve bireylerin bu yeteneklerini ve kapasitelerini arttırması gerekiyor. Tabii bu çok boyutlu ve çok sektörlü bir çalışma. Dolayısıyla çok paydaş gerekiyor. Bu noktada bireylerin, kendi bireysel sağlık enformasyonlarını okuyabilmesi, kendi sağlık tablolarını yorumlayabilmesi, bireyin ve ailesinin termometre, tansiyon ölçme cihazı gibi ihtiyaç duyduğu temel cihazları kullanabilmesi ve kendi ilaçlarının dozlarını, zamanlamasını ayarlayabilmesi gerekiyor. Örneğin, bebeklerin hayata başladığı ilk 6 aylık dönemde anne sütüyle beslenmesi çok önemlidir. Ancak biz görüyoruz ki toplumda sağlık okuryazarlığı düşük kadınlarda çok nadir uygulanıyor. Bu nedenle bu kadınların ve ailelerinin, sağlık çalışanları tarafından bilinçlendirilmesi gerekiyor" dedi.

HASTA ŞİKAYET MEKANİZMASINI BİLMELİ

Yaşa uygun olarak sağlık okuryazarlığını arttıracak eğitim programlarının düzenlenmesi gerektiğinin altını çizen KANBUR, "Yaşlıların da sağlık okuryazarlığı konusunda bilinçlendirilmesi, hasta dostu yazılı materyallerin hazırlanması, farkındalığı artırıcı kampanyalar yapılması iyi olabilir. Aslında Sağlık Bakanlığı Sağlık Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü bazı kampanyalar var. Bunlara akılcı antibiyotik kullanımı, obezite ile mücadele, bağımlılıkla mücadele kampanyası örnek verilebilir. Hastanın şikayet mekanizmasını bilmesi önemli. Aktif veya pasif olarak bu sağlık hizmetlerinden yararlanmaya yönlendirilmesi faydalı olabilir. Bu arada mobil sağlık uygulamalarının da çok faydalı olduğunu gözlemliyoruz. Çünkü kişi, buraya bütün bilgilerini girdiği zaman kendi sağlık yönetimini aslında daha net yapabiliyor" ifadelerini kullandı.

[Haberin detayı için buraya tıklayınız.](#)

Kitap Tanıtımı

TAŞ VE GÖLGE

Dr. Öğr. Üyesi Emrah TÜNCER

I BİR BAŞKADIR

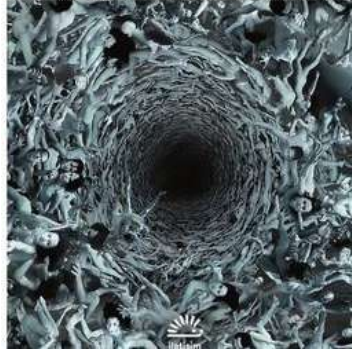
Güney Çin topraklarında doğaüstü kudrete sahip bir rüzgârın deliliğe yol açtığına dair hikâyeleri duymak çok yaygınmiş. Bu hikâyeyi bilenler muhakkak rüzgârın gazabına uğrar, deli olmasa bile kısa süreli şoklar yaşadıklarını anlatır dururlarmış. Öyküsü olmayanlar ise ne rüzgârdan ne de yarattığı hastalıktan haberdarmış. Yine Hindistan'da insanların gilhari (kertenkele) sendromuna (Hindistan Rajasthan'da, bir grup insan, gilhari denen bir kertenkelenin deri altlarında dolaştığını ve eğer boyunlarına ulaşırsa öleceklerini iddia etmişlerdir) yakalandıklarına dair sıkça anlatılan hikâyeler vardır. Hatta Hindistan Bikaner kentinde yapılan ankette 1000 kişiden 928'i bu sendromu bildiklerini ve yakınlarının başına geldiğini söylemişlerdir. Oysa hemen yakındaki Jaipur ve Delhi'de ise hiç kimse bu sendroma yakalanmamıştı. Bu durumda iki seçenekle aklı geliyordu ya Jaipur ve Delhi'de kertenkele yaşamıyordu ya da oradaki insanların öyküleri yoktu.

Burhan Sönmez'in son çıkan kitabını okurken de ülkemize dair ne kadar çok kişinin farklı farklı anlatı ve öykülerinin olduğunu düşündüm durdum. O kadar çok hikâye, anlatı, yaşam öyküsü var ki ülkemize ait. Bunları duymayan, duyup da etkilenmeyi, benzer süreci yaşamayanı yok gibidir. Gelişen her bir olayın, yaşanan her bir hikâyenin nerede olursanız olun gelecekte de bir parçası haline geliyorsunuz bu ülkede.

Geçmişe ait çok sayıda kod ve kültürel şifreler içeren Sönmez'in son romanı "Taş ve Gölge", 1984'ün aralık ayında Merkezefendi Mezarlığı'nda bir kulübede başlıyor. "Daha basit bir geçmişim olamaz mıydı? Tamamen Mısırlı ya da başka bir şey olup da insanı sabit bir kökenden yoksun görünen kelimelere geri götüren sorular yüzünden her gün aynı sıkıntıları yaşamamam olmaz mıydı?" diyen Edward Said'e gönderme yaparcasına roman kahramanı olan Avdo da öksüz büyüyen, çocukluğunu yersiz yurtsuz geçiren biri olarak karşımıza çıkıyor. Sönmez, tam da buradan hareketle mezarların ve uzak- yakın geçmişin berraklaştığı girizgâh içerisinde roman kahramanı Avdo'yu, hayatını damıttığı bir yerde hepimize ait bir hikâyeye dönüştürüyor. Hikâyenin temel itkisi ıstırap olsa da Avdo dâhil birçok kişinin umudu, güzelliği, sadeliği, tasavvufi duruşu iç içe geçiyor. İsmi, lakabı ve unvanıyla müstesna kimler yok ki bu romanda; Asteğmen Adem, nişanlısı Miskal, Avdo'nun büyümesinde ve kişiliğinin oluşmasında rol oynayan Mardinli Josef Usta, Urfalı Dikran Usta, Haymana Ovası Konak Görmez Köyü'nün bahtsız ve güzel kızı Elif, köyün çobanının oğlu Baki, köyün yeni ağası Mikail, ünlü arabesk şarkıcısı Perihan Sultan, yeraltı âleminin krallarından Seyrani, sarışın denizci, fabrikatör Vahit Koçsanlı, Merkezefendi Camisi imamı Muhittin, Reyhan'ın izini süren polis şefi Kobra, Reyhan'ın yakın arkadaşı Süreyya, iki sadık köpek Havari ile Toteve ve diğerleri...

Burhan Sönmez
 Taş ve Gölge

Yazar: Burhan Sönmez
Yayınevi: İletişim Yayıncılık
Sayfa Sayısı: 328
İlk Baskı Yılı: 2021

Bu kişilerin yazgisından yola çıkarak oluşturulan, ara sıra tarihsel anlatıyı içeren, aynı zamanda Venedik ve Kudüs'e uzanan renk bolluğuyla dolu bir tablo çizmiş ve kahramanları oraya yerleştirmiş gibidir Sönmez. Bu tabloda çoğu zaman kaderler keşişiyor, zamanlar birbirine karışıyor.

Geçmişin yükünün bugüne çökmesi teması her ne kadar eski bir eğilim olsa da Sönmez'in roman kahramanları yarınlarını arkalarına alıp bakışlarını geriye çevirerek yürüyorlar çoğu zaman. Romandaki geçmişin sesleri, sözleri, anıları, kokuları Paul Klee'nin "Angelus Novus" tablosundaki meleğin kanatları gibidir. Geçmiş bir felaketler dizisi olarak gören tarih meleği, ilerleme fırtınası yüzünden nasıl geleceğe sürükleniyorsa roman kahramanları da geleceğe geçmişin yıkıntıları arasından geçerek ulaşmaya çalışıyorlar.

II BENİM MEMLEKETİM

İstanbul Fatih'te kaldığımız rutubetli evin oturma odasında, kapıdan girince sağ tarafta halının altında kalan kabarmış parkenin üzerine basmadan geçmeye çalışırdık hep. Yine mutfakta, balık kızartır kapıları pencereleri açınca, mum yakınca, yerleri ozonlu suyla silince yemek kokuları gider sanırdık. Bunlar tanıdık aksaklıklardı evimiz için. Türkiye'nin farklı uç bölgelerinden gelip kalan üç kişi için biraz tembellikten, biraz da bunların hayatımızda yarattığı garip ritimlerden dolayı bu sorunları çözmeyi, aksaklıkları tamir ettirmeyi hep ertelerdik. Bu dedelerimizden bize devredilmiş bir tutumdu sanki. Belki de Sümerlerden, Babillerden aktarılan, devredilen, ya da kalan bir davranıştı.

Romandaki kişilerin yaşadıkları sorunlar da, içine doğdukları tarihsel dönemlerde cereyan etmiş vakalar da yüzleşmenin ertelendiği, üzerine düşünülmediği, çözülmeyişi ve haliyle tekrar tekrar tarihin farklı dönemlerinde tekrar karşılaşılan halen yaşanan olaylar dizisi olarak karşımıza çıkıyor. Osmanlı mutasavvıflarından Musa bin Muslihiddin bin Kılıç (Merkez Efendi) döneminden, 27 Mayıs'a oradan 12 Eylül'e geçen ve günümüze uzanan bir süreci kapsıyor. Üstelik bu süreç, taşranın yalnızlığını, sıkışmışlığını, siyasal sosyal ortamın baskısından etkilenmiş köyleri, şiddet temalı mahalleleri, örtük ve açık tahakküm ilişkilerini temsiller üzerinden günümüz Türkiye'sine taşıyor.

Dan McAdams "birinin hayatını bir öykü olarak görme yeteneği kimliğin kalbidir", der. Sönmez de bunu o kadar iyi yapıyor ki bu romanında. Ne kadar uzağa gideceğimizi, düğümümüzün ne kadar dayanacağını, nerede kıyıya vuracağımızı bilmediğimiz bir yolculuğa çıkarıyor bizi. Roman bitince de aslında inandığımız hikâyeleri, bildiğimiz hayatları, aksaklıkları, sorunları görünür kılıp bunu hepimizin kimliği, kimliğimizin kalbine dönüştürüyor.

Sönmez, son dönemde Orhan Pamuk, Murathan Mungan, İhsan Oktay Anar gibi, varlığını yoğun bir şekilde hissettiren bir yazar. Bu süre içerisinde çıkan kitapları çok sattı, ödülleri aldı, birçok dile çevrildi ve ilgiyle okundu. Beşinci romanı olan "Taş ve Gölge" ise yine varoluşa ve hakikate dair çok şey söyleyen, tek bir anlam odağından ziyade çokanlamlılıktan beslenen ve imgelerle, metaforlarla, sembollerle bezenmiş bir kitap.

BURHAN SÖNMEZ KİMDİR?

Haymana'da doğdu (1965). İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Uzun yıllar Britanya'da kaldı. Kuzey (2009), Masumlar (2011), İstanbul İstanbul (2015), Labirent (2018) romanlarını izleyen Taş ve Gölge (2021) Burhan Sönmez'in beşinci romanıdır. Masumlar, 2011 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü ve İzmir St. Joseph Roman Ödülü'nü aldı. Bir Dersim Hikâyesi (Metis, 2012), Bana Adımı Söyle (YKY, 2014) ve Gezi (Almanya, Binooki, 2014) öykü derlemelerine katılan Sönmez, BUYAZ'ın verdiği 2015 Öykü Onur Ödülü'nün sahibi oldu. Şair William Blake'in Cennet ile Cehennem'in Evliliği kitabını Türkçeye çevirdi (Ayrıntı, 2016). ODTÜ'de edebiyat üzerine dersler verdi. Romanları kırk bir dile çevrildi. ABD'de Vaclav Havel Ödülü'ne (2017), Britanya'da EBRD Edebiyat Ödülü'ne (2018) değer görüldü.

KANSER ÜLKEMİZDE VE DÜNYADA ÖNEMLİ BİR TOPLUM SAĞLIĞI SORUNUDUR

Dr. Öğr. Üyesi Nurten ELKİN

Kanser Haftası, sık görülen kanser türlerindeki “kanser taramaları”nı hatırlatmak, kanserde erken tanı ve tedavinin hayat kurtarıcı olabileceğini vurgulamak açısından bir fırsat olarak değerlendirilmelidir. Bu haftada oluşturulan eğitim programları ile erken tanı ve tedavi konusunda farkındalık oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Kanser, ortak özellikleri nedeniyle çok sayıda hastalığa verilen ortak bir isimdir. Fakat bu başlık altında toplanan yüzlerce hastalığın ortak özelliği ise; vücudumuzdaki hücrelerin kontrolsüz çoğalmasıdır.

Kanserin belirtileri genel olarak şu şekilde özetlenebilir:

- Memede ağrısız, zamanla büyüyen bir kitlenin ele gelmesi
- Koltuk altı, boyun, kasık gibi alanlarda cilt altında ele gelen şişlikler
- Bilinen hiçbir neden olmadan kilo kaybı veya alımı
- İştahsızlık ve yorgunluk hissi
- İyileşmeyen yaralar
- Uzun süreli ses kısıklığı veya öksürük
- Vücutta yeni bir ben (nevüs) oluşumu ya da var olan bende değişimler
- İshal ve kabızlık gibi bağırsak alışkanlıklarındaki değişiklikler
- Zor veya ağrılı idrara çıkma
- Yemekten sonra hazımsızlık
- Yutmada güçlük
- Karın ağrısı
- Açıklanamayan gece terlemeleri
- Kanlı idrar, düzensiz adet kanamaları, burun ve diş eti kanamaları, dışkıda kan görülmesi
- Cilt altında kanamalar ve oluşan kolay morluklar

Bu belirtilerin nedeni çoğu kez kansere bağlı olmayabilir fakat belirtilerin birkaç haftadan uzun sürmesi sağlık kurumuna başvurmayı ve hekim muayenesini gerektirir. Erken tanı konmuş ve uygun tedavi edilmişse birçok kanserin iyileşme olasılığı yüksektir.

Toplumdaki bireylerin; tütün ürünlerinin kullanılmaması, yeterli ve dengeli beslenmenin sağlanması, fiziksel aktivitenin artırılması, sağlıklı kiloda olunması ve alkolden uzak durulması ile kanserden dolayı gerçekleşen ölümlerin en az üçte birinin önlenebileceğini bilmeleri toplum sağlığını korumada önemlidir. Ayrıca hava kirliliğinin önlenmesi, güneş ışınlarına özellikle 10:00-16:00 saatleri arasında maruz kalınmaması ve koruyucu önlemlerin alınması, kanser yapan HPV ve Hepatit B gibi enfeksiyöz ajanlardan korunulması, kanserojenlere mesleki ve çevresel maruziyetin önlenmesi kanserden korunmada önemlidir.

Kanser belirtilerinin erken saptanması ve ileri tetkik için hastaların sevk edilmesi erken tanı şansını artırmaktadır. Bu nedenle, kanserde erken tanı programları ile toplumun bilgisinin ve erken tanı konusundaki farkındalıklarının artırılması hedeflenmelidir. Bireylerin belirtilerle karşılaştıklarında sağlık kurumuna erken başvurmaları tanı ve tedavide çok olumlu sonuçlar doğuracaktır. Ülkemizde meme, kalın bağırsak ve rahim ağzı kanserleri için tarama programları yürütülmektedir.

- Toplum tabanlı kanser tarama programları; Kanser Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM), Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM), Sağlıklı Hayat Merkezleri (SHM) ve Aile Sağlığı Merkezlerinde (ASM) yürütülmektedir. Ülkemizde meme, kalın bağırsak (kolorektal) ve rahim ağzı (serviks) kanserlerine karşı tarama hizmetleri ücretsiz olarak verilmektedir.
- Meme kanseri taraması; 40-69 yaş arasındaki kadınlara yılda bir klinik meme muayenesi, 2 yılda bir mamografi çekilmesi yöntemiyle yapılmaktadır.
- Serviks (Rahim ağzı) kanseri taraması; Ülke genelinde 30 - 65 yaş arası tüm kadınlarımıza 5 yılda bir HPV-DNA ile tarama ücretsiz olarak yapılmaktadır.
- Kolorektal (Kalın bağırsak) kanseri taraması; 50-70 yaş arasındaki kadın ve erkekler 2 yılda bir gaitada gizli kan testi (GGT) ve 10 yılda bir kolonoskopi yapılarak taranmaktadır.

Her üç tarama sonrası şüpheli bulunan vakalar "Tarama Sonrası Teşhis Merkezleri"ne yönlendirilmektedir.

Kanser, dünyada ve ülkemizde nedeni bilinen ölümler arasında kardiyovasküler hastalıklardan sonra ikinci ölüm nedeni olması açısından önemli bir halk sağlığı sorunudur.

Kansere neden olan faktörlerin başında %90 oranında çevresel, %10 oranında ise genetik faktörler gelmektedir. Çevresel faktörlere baktığımızda alkol, tütün ürünlerinin kullanımı, enfeksiyonlar, sağlıksız beslenme ve obezite olup; bunlar önlenemez nedenlerdir.

Haberin detayı için buraya tıklayınız.

Kanser, dünyada ve ülkemizde nedeni bilinen ölümler arasında kardiyovasküler hastalıklardan sonra ikinci ölüm nedeni olmasından dolayı önemli bir halk sağlığı sorunudur.

ODYOLOGLARIN GÖZÜNDEN OTİZM VE İŞİTME KAYBI

Arş. Gör. Çağla TÜRK**Arş. Gör. Azize KÖSEÖĞLU**

2 Nisan Dünya Otizm Farkındalık Günü'nde tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de farkındalığı artırma amacıyla etkinlikler yapılmakta, otizm ile ilgili bilincin artması için çalışılmaktadır.

Bir iletişim sorunu olarak görülen "Otizm Spektrum Bozukluğu" (OSB), doğuştan gelebilir veya yaşamın ilk yıllarında ortaya çıkabilir. Hastalığın etiyojisi bilinmemekle birlikte, genetik ve çevresel faktörlerin etkileri üzerine çalışmalar yapılmaktadır.

Yapılan genetik ve sitogenetik çalışmalarda kromozomal sayı veya yapı bozukluğu ortaya çıkmamış olup, otizmin tek bir gene bağlı bir hastalık olduğu da kanıtlanmamıştır. Embriyolojik nörogelişimsel çalışmalar da gebeliğin ilk 3 aylık dönemindeki beyin ve sinir sistemi gelişiminin ve nöral dallanmanın farklılığına vurgu yapmaktadır.

Çevresel faktörlere baktığımızda doğum öncesi dönemde sık geçirilen enfeksiyonlar, çevre kirliliği, anne baba yaşının ileri olması, immün sistem bozuklukları, sağlıklı beslenme, hastalıklar ve nörokimyasal bozukluklar OSB'nin ortaya çıkmasında rol oynar.

Otizm, bebeklikten itibaren göz teması kurmaya, işaretlere ve çevreye karşı ilgisizlik gibi işlevsel olmayan davranışlarla kendini belli eder. Eğer çocuk yaştlarının oynadığı oyuna ilgi duymayıp, dönen nesnelere karşı aşırı ilgi duyuyor, takıntılı davranışlar gösteriyorsa, konuşmada gerilik yaşıyor, ismi söylendiğinde tepki vermiyor ve günlük hayatındaki düzen değişikliklerine aşırı tepki veriyorsa "Otizm Spektrum Bozukluğu" belirtileri gösteriyor olabilir. OSB'nin etkileri yaşam boyu devam eder, şiddeti ise değişkendir.

Otizme özgü bazı belirtiler iki yaş ve öncesi dönemlerde başlar. Ancak durumun aile tarafından fark edilmesi ve bir sağlık kuruluşuna başvurusu ortalama olarak üç yaşta bulmaktadır. OSB'li bebeklerin fiziksel gelişimi ve dış görünüşü tipik gelişim gösteren yaştlarından farklı değildir. Ancak çoğunluğu uyku ve beslenme sorunu yaşamaktadır.

Otizm Spektrum Bozukluğu açısından değerlendirme yapıp, erken tanı ve doğru bir yöntem ile yoğun eğitim alan otizimli çocukların yaklaşık yüzde ellisinde belirtilerin kontrol altına alınabildiği ve ilerleme kaydedilebildiği bilinmektedir.

OSB'de bir laboratuvar yöntemi ya da özel bir testten ziyade çocuklarda gözlemlenen davranışsal özelliklere göre tanı koyulmaktadır. Multidisipliner bir ekip ile işitme kaybı, iletişim bozuklukları, zeka geriliği, kaygı bozukluğu, nöbet ve hatta travma sonrası stres bozukluğu gibi tanı dışı durumlar değerlendirilmelidir.

Tanıda en önemli kriterlerden biri, deneyimli bir uzman tarafından psikiyatrik bir inceleme yapılmasıdır. Değerlendirme sırasında ayrıntılı gelişimsel öykünün alınması, doğal ortamda gözlem, video görüntüleri ve ileri tıbbi değerlendirmelerin yapılması ve böylece OSB'nin erken tanınması önemlidir.

Ülkemizde otizm tanısı Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM) 5 tanı ölçütleri dikkate alınarak çocuk ruh hastalıkları uzmanları ve çocuk nörologları tarafından konabilir.

İşitme kaybı ve Otizm Spektrum Bozukluğu tanısının birlikte konulduğu vakalar nadir değildir. İşitme engelli bireylerin de, OSB'dekine benzer şekilde dil gelişimlerinde ve sosyal becerilerinde yaştlarına göre geri oldukları, bu bireylerde de tekrarlayıcı davranışların görüldüğü belirtilmektedir. Ancak işitme engelli bireyler, iletişimi sürdürebilme ve uygun duygusal yanıtları düzenleyebilme becerilerinin gelişim düzeyleriyle uyumlu olması yönlerinden ayırt edilebilmektedir.

OSB'li çocukların ebeveynleri, çocuklarının konuşmayı iletişim dili olarak kullanamamaları ve konuşma seslerine ilgisizlik göstermeleri nedeniyle sıklıkla işitme kaybindan şüphelenir. OSB'li çocukların işitme değerlendirmesinde, davranışsal odyometri testleri ile sıklıkla yanıt alınamaz ve işitmelerinin objektif yöntemlerle değerlendirilmesi gerekir. Bunun için de, "İşitsel Uyarılmış Beyin Sapı Cevapları" (ABR) ve "Transient Uyarılmış Otoakustik Emisyon" (TEOAE) testleri kullanılabilir. İşitme kaybı olan çocuklarda otizm tanısı, normal işitmeye sahip çocuklara göre daha geç konabilir.

Özel eğitimde otizm etiyojisinde kesin bilgiler elde edilemediği gibi tedavisiyle ilgili de kesin bir sonuca ulaşılamamıştır. Her bireyin farklı özellikleri olduğundan tedavide de farklı bakış açılarının yer aldığı metodlar birlikte kullanılabilir. Tedavide ilk olarak bireylerin güçlü ve zayıf yönleri belirlenmeli ve bireyselleştirilmiş eğitim planları uygulanmalıdır.

Haberin detayı için buraya tıklayınız.

TURİZM HAFTASI KAPSAMINDA PANDEMI GÖLGESİNDE SAĞLIK TURİZMİ

Arş. Gör. Semanur OKTAY

2019 yılının Aralık ayında, yeni ve bulaşıcı bir virüs olan koronavirüs (COVID-19), Çin'in en kalabalık şehri olan Wuhan'da ortaya çıktı. Virüs hızla küresel bir salgın haline geldi ve bir halk sağlığı krizine dönüşerek birçok ülkenin sıkı tedbirler almasına yol açtı. Bu tedbirlerden biri de insan hareketliliğini kısıtlamaktır. Bu durum, insan hareketliliği temeline bağlı turizm sektörünü olumsuz etkilemekle birlikte sağlık turizmini de önemli ölçüde etkilemiştir.

İnsanların bulunduğu yerin dışına çıkarak tedavi olmak amacıyla seyahat etmesiyle ortaya çıkan ve turizm sektörünü sağlık sektörüyle birleştiren "Sağlık Turizmi" kavramı Covid-19 pandemisi ile birlikte ülkelerin değişen tutum ve davranışlarından dolayı olumsuz yönde etkilendi.

Covid-19 öncesi dünyada her yıl dünya nüfusunun % 3-4 ü sağlık turizmi amacıyla seyahat ediyordu ve sağlık turizminin payı 500 milyar dolar seviyelerindeydi. Türkiye de sahip olduğu altyapısıyla, yetişmiş insan gücüyle, kaliteli ve uygun fiyatlı hizmet imkânıyla, devlet desteğiyle ve misafirperverlik gibi etmenlerle bu alanda önemli bir aktördü. Öyle ki 2020 yılının ilk çeyreğinde 143.266 hasta sağlık turizmi kapsamında ülkemizde sağlık hizmeti almıştı (USHAŞ). Ancak pandemi ile birlikte ulaşım getirilen kısıtlamalar ve hastanelerin kaynaklarını pandemiyle mücadeleye ayırması, işleyişinin karmaşıklaşmasına neden oldu. Aynı zamanda COVID 19 pandemisi ile birlikte planlama ve stratejiler de farklılaştı, hastalar gereksiz seyahatlerden kaçınmaya başladı. Uluslararası seyahatlerin salgına yönelik önlemler nedeniyle kesintiye uğramasıyla, sağlık turizm kapsamındaki isteğe bağlı ve düşük risk taşıyan tedavilere olan talepler de durakladı.

Tüm bunlar göz önüne alındığında Covid 19 salgını ile ülkelerin sınırlarını kapatmasının sağlık turizmini durma noktasına getirdiği ve pandeminin, sağlık turizminin gelişimini olumsuz yönde etkilediği söylenebilir. Bu anlamda Covid 19 pandemisi sonrası ülkemizde sağlık turizminin yeniden toparlanması ve ülkemizi sağlık turizmi kapsamında yeniden ziyaret etmeye başlayacak olan turistlerin teşvik edilmesi amacıyla ne yapılabileceği konusunda çalışmalar yapılması önem arz etmektedir.

Haberin detayı için buraya tıklayınız.

İMMİTANSMETRİK ÖLÇÜMLER VE YORUMLAMA ETKİNLİĞİ

İSTANBUL
GELİŞİM
ÜNİVERSİTESİ

İGÜ SİKS Söylęesi

**İMMİTANSMETRİK
ÖLÇÜMLER VE
YORUMLAMA EĞİTİMİ**

9 NİSAN 2021
11.00/12.00

UZM. ODY. AYHAN ADMIŞ

gelisim.edu.tr

Google Meet
meet.google.com/evq-hcgb-irnf

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi Odyoloji Kulübü tarafından "İmmittansmetrik Ölçümler ve Yorumlama Etkinliği" adlı söyleşi gerçekteştirildi. Uzman Odyolog Ayhan ADMIŞ'ın konuşmacı olarak katıldığı etkinlik 9 Nisan 2021 tarihinde 11:00-12:00 saatleri arasında, Google Meet üzerinden online olarak gerçekteştirildi.

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi Odyoloji Kulübü üyelerinden öğrencimiz Çağla Ruşen KISA'nın moderatörlüğünü yaptığı etkinliğimizin açılış konuşmasını, Odyoloji Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Selva ZEREN gerçekteştirdi ve sözü Uzman Odyolog Ayhan ADMIŞ'a bıraktı.

Uzman Odyolog Ayhan ADMIŞ sözlerine akustik immitansmetrinin klinikteki önemini vurgulayarak başladı. Akustik immitansmetri ile kulak zarı, kemikçik zincirin durumu, östaki borusu, endolenfatik hidrops, semisirküler kanal dehissansı gibi patolojiler, koklear ve retrokoklear patolojiler ile ilgili bilgi alındığını belirten Admış, objektif tinnitus hakkında da bilgi verdiğini ekledi.

ADMIŞ, Timpanometrinin çalışma sistemi konusu üzerinde durdu. Timpanometrinin TDH 39 kulaklık ve probdan oluştuğunu belirtti. Timpanometri testi kulak kepeesi arka ve yukarı çekilerek prob yerleştirilir ve 226 Hz prob ton kullanılır, dedi. Timpanometri bulgularından orta kulak basıncını, admitans, kompliyans kavramlarını, kulak kanalı hacmini ve gradienti anlattı.

Timpanometri testi normatif değerleri ve timpanogram tipleri hakkında bilgilendirme yaptı. Tip A, Tip B, Tip C, Tip As, Tip Ad, Tip D, Tip E timpanogramların görsellerini, özelliklerini, hangi patolojilerde karşılaşılabileceğini anlattı. Bebeklerde 1000 Hz prob tone kullanılması gerektiğini belirtti.

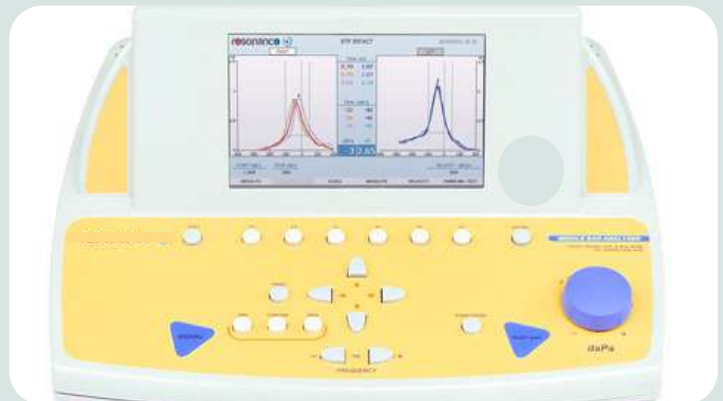
Timpanogram-odyogram analizleri hakkında konuştu. Çeşitli patolojilerde odyogram ve timpanogram örnekleri gösterdi. Valsalva ve Toynbee manevralarından, nasıl yapılacaklarından ve sonuçlarının nasıl yorumlanacağından bahsetti. Akustik Refleks ölçümünü, fistül testini, refleks arkını, sağ-sol ipsi ve contra yollarını anlattı.

Metz Rekrutment ve Refleks Decay testlerinden bahsederken; Metz Rekrutment testinin koklear patolojilerin teşhisinde, Refleks Decay testinin ise retrokoklear patolojilerin teşhisinde yol gösterici olabileceğini belirtti.

Uzman Odyolog Ayhan ADMIŞ konuşmasını sonlandırırken; akustik refleks testi, refleks decay testi ve metz rekrutment yorumunun koklear ve retrokoklear patoloji ayırımında güvenilir bilgi veren kısa süreli testler olduğu bilgisini verdi.

Odyoloji Kulübü'nün düzenlediği bu etkinliğin sonuna gelirken Bölüm Başkanımız, Bölüm araştırma görevlilerimiz ve öğrencilerimiz konuşmacımız Uzman Odyolog Ayhan ADMIŞ'a teşekkürlerini sundular. Böylelikle katılım sağlayan tüm öğretim elemanlarımız ve öğrencilerimiz tarafından verimli geçen etkinliğimiz sona erdi.

[Haberin detayı için buraya tıklayınız.](#)

5N1K SAĞLIK YÖNETİCİLERİ SEKTÖRÜ TANIYOR

Uysal'ın Sağlık Yönetimi bölümünden mezun olan öğrencilerin sektörde hangi pozisyonlarda çalışabileceği sorusuna yanıt olarak, YAZICI, sağlık sektörünün multidisipliner bir alan olduğunu hasta hizmetleri, insan kaynakları, satın alma vb. farklı alanlar bulunduğunu ve aslında yöneticiliğe doğru ilerleyen yolda en temelden başlayarak tüm sürece hakim olmanın önemli olduğunu söyledi. Yönetici olabilmek için doktorundan hemşiresine tüm sağlık çalışanlarıyla da rekabetin olduğunu ekledi. Öğrencilerin sabırlı, çalışkan ve vizyoner olmaları gerektiğini ve kendilerinin spesifik bir alanda donanım sahibi olmaları gerektiğini vurguladı. Fark yaratmanın önemli olduğunu altını çizdi.

Gülay TAMER, Sağlık Yönetimi alanından mezun olan öğrencilerin bir sürecin devamında yöneticilik pozisyonlarında yer aldığına dair örneklerle katkıda bulundu. Dünyada sağlık yönetimi bölümünün önemli olduğunu fakat Türkiye'de hak ettiği değeri yeterince görmediğini ekledi.

Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi. Abdullah Çetin YİĞİT, bir sağlık yöneticisinin analitik ve rasyonel düşünmesi ve bilimsel verilerle hareket etmesi gerektiğinin öneminden bahsetti. "İstihdam sorunlarına karşı, kendimizi güçlendireceğiz, fark yaratacağız. Alanda bir sağlık yöneticisinin neler yapılabileceğine herkes şahit olmalıdır. Hocasıyla, öğrencisiyle, mezunuyla bir ekip olmalıyız, ancak bu şekilde başarılı olabiliriz." dedi. YİĞİT, yönetimin bilim mi sanat mı olduğuna dair günümüzde tartışmaların devam ettiğini, ve bir sağlık yöneticisinin en önemli görevlerinden birisinin "koordinasyon" sağlamak olduğunu vurguladı.

Etkinliğin devamında, öğrenciler tarafından katılımcılara yöneltilen sorular cevaplandı ve öğrenciler mezun olduklarında kendilerini nelerin beklediği, hangi yetkinliklere sahip olmaları gerektiği konusunda bilgi sahibi oldular. Katılımcılara ve katkı sağlayanlara teşekkür edilerek ve pandemi sonrası sağlıklı günlerde buluşmak dilekleriyle etkinlik sona erdi.

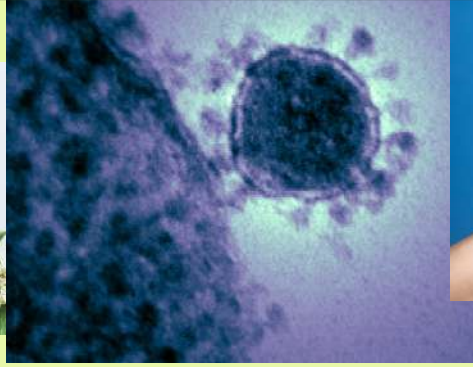
[Haberin detayı için buraya tıklayınız.](#)

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ), Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Kulübünün hazırladığı "5N1K Sağlık Yöneticileri Sektörü Tanıyor" etkinliği 11 Nisan Pazar günü, 20:00-21:00 saatleri arasında çevrim içi olarak gerçekleştirildi. Dr. Öğr. Üyesi Gülay TAMER'in sözleriyle ve Kulüp başkanı Gökçe ÖZTÜRK'ün katılımcıları tanıtması ve teşekkürleriyle başlayan etkinlikte SAYÖMDER (Sağlık Yönetimi Öğrencileri ve Mezunlar Derneği) Başkanı Hüseyin YAZICI, SAYÖMDER Başkan Yardımcısı Nurben ÖZTÜRK ve derneğin Genel Sekreteri Nazlı ÖZDEMİR yer aldı.

Kulübün eski başkanı ve 4. sınıf öğrencisi olan İlker Mete UYSAL, katılımcılara yönelteceği sorularla etkinliğin interaktif olarak gerçekleşeceğini söyledi ve katılımcıların kendilerini kısaca tanıtmalarının ardından, derneğin genel sekreteri Nazlı ÖZDEMİR derneği ve derneğin yürüttüğü faaliyetleri anlattı. SAYÖMDER'in anlamından, dernekte yapılan etkinliklerden ve derneğin Sağlık Yönetimi bölümü için öneminden bahseden ÖZDEMİR dernek katılım videosunu sunarak sözlerini tamamladı.

Dernek başkanı Hüseyin YAZICI, derneğin yürüttüğü faaliyetlerde öğrencilerin de yer aldığını ve öğrencilerin bu platformlarda yer almasının, Sağlık Yönetimi bölümünün alanda tanıtılmasında ve bölümün güçlendirilmesinde etkisi olacağını belirtti. Sağlık Yönetiminin henüz hak ettiği yere gelemediğini ancak bölümün yavaş da olsa sektör tarafından tanınmaya başladığını söyleyen YAZICI, çarkın dönmeye başladığını ifade etti. Sağlık Yönetimi Bölümünün gün geçtikçe özel sektörde bilinirliğinin arttığını, bölümden mezun olan kişilerin sektörde kendilerine yer bulabildiğini vurgulayan Yazıcı, bu sürecin yavaş ilerlediğini ve ancak birlik içinde olunursa ilerleyebilecek bir süreç olduğunu sözlerine ekledi. Dernek başkan yardımcısı ÖZTÜRK, "Sağlık Yönetimi ile ilgili oluşturulan platformlar ve bu dernek sayesinde bölümün ve bizlerin tanınırlığı arttı, bu da bölüm için olumlu bir gelişmedir" ifadesinde bulundu.

Kanser ve Beslenme Arasındaki İlişki

Arş. Gör. Hasan Fatih AKGÖZ

Son yıllarda dünya genelinde oldukça yaygın hale gelen kanser, önemli küresel sağlık sorunlarından birisidir. Ölüm sebepleri arasında dünyada ikinci sırada olan kanserin gelecek yıllarda görülme sıklığının giderek artarak ilk sıraya yerleşeceği bilim insanları tarafından tahmin edilmektedir. Kansere sebep olan etkenler arasında kalıtsal ve çevresel faktörler yer almaktadır. Sigara kullanımı, beslenme tarzı, obezite, hormonlar, kimyasal ajanlar ve virüsler kansere yol açan çevresel faktörlerdir. Dünya nüfusunda ve yaşlılık oranında artış küresel kanser insidansını da artırmaktadır. Erkeklerde prostat, akciğer, karaciğer, mide kanserleri, kadınlarda meme, akciğer, tiroid kanserleri en sık görülen kanser çeşitleridir.

Kanser ve Besin Öğeleri Arasındaki İlişki

- **Karbonhidratlar:** Vücudumuzun başlıca enerji kaynağı karbonhidratlardır. Karbonhidratlar gereksinimi üzerinde alınırsa fazlası yağ olarak depolanır, bu durum kilo alınmasına ve obeziteye yol açmaktadır. Tahıl ürünleri, sebzeler, meyveler, kuru baklagiller karbonhidrat kaynaklarıdır. Bu ürünlerin yeterli seviyelerde tüketimi posa alımını artırıp bağırsak hareketlerinin düzenli olmasını sağlar. Bu durum bağırsak-rektum kanserine karşı koruyucudur.
- **Yağlar:** Vücudumuz için önemli etkileri olan bir diğer besin ögesi grubu yağlardır. Bu grubun fazla miktarda alınması kanser oluşum riskini artırmaktadır. Çünkü kanser yapan maddeler yağlarda birikmekte ve bu yağların fazla miktarda alımı sonucu kanserojen maddelerin vücuda girişi de artmaktadır. Ayrıca fazla yağ alımı cinsiyet hormonlarının çalışma düzenini de bozar.
- **Proteinler:** Proteinlere baktığımızda; hayvansal proteini (kırmızı et tüketimi vb.) sıklıkla tüketenlerde kalın bağırsak, mide, pankreas, böbrek ve meme kanseri görülme riski artmaktadır. Ancak bu proteinlerin yağsız hallerinin tüketimi kanser riskini artırmamaktadır.

- **Vitaminler:** Kanserde vitaminlerin yeri de oldukça önemlidir. Vitaminler (A vitamini, C vitamini, B vitaminleri, D vitamini E vitamini) güçlü antioksidan özelliğe sahiptirler ve bu özellikleri ile kanserojen maddelere karşı koruyucudurlar.
- **Mineraller:** Mineraller ve kanser arasındaki ilişki incelendiğinde bazı minerallerin kanser oluşumuna yol açtığı belirtilirken bazı minerallerin ise kansere karşı koruyucu olduğu belirtilmiştir. Arsenik, Nikel, Asbest ve Kurşun kansere yol açan minerallerdir. Selenyum, Çinko, İyot, Demir, Bakır ve Kalsiyum kansere karşı koruyucu minerallerdir.
- **Kanser riskini artıran besinler:** Kızartmalar, tuzlanmış ve tütsülenmiş besinler, nitrit ve nitrat gibi kimyasal maddeler ile işleme yöntemleri, yüksek ateşte ve ateşe çok yakın pişirilen besinler, şeker içeriği yüksek ve aşırı yağlı besinler kanser riskini artıran besinlerdir.
- **Kanser riskine karşı koruyan besinler:** Sebzeler (domates, salatalık, lahanaya, ıspanak, maydanoz, havuç, biber vb.), meyveler (elma, armut, portakal, muz, kavun, karpuz vb.), fındık, badem, leblebi, ceviz fıstık gibi kuru yemişler, tahıllı ve kepekli ekmekler, yumurta, süt ve süt ürünleri (yoğurt, ayran, kefir, peynir, çökelek) kanser riskini azaltan besinlerdir.

Öneriler:

- Tüm besin öğelerinden yeterli ve dengeli miktarda alınmalı, bu besin gruplarının yer aldığı dengeli menüler hazırlanmalıdır.
- Posa miktarı yüksek besinler tüketilmelidir. Günde minimum 5 porsiyon ölçüsünde sebze ya da meyve tüketilmelidir. Yeşil yapraklı sebzeler ve turuncğiller (limon, portakal, mandalina, greyluft) tüketilmelidir.
- Rafine ürünler (saf şeker ve rafine tahıllar) tüketilmemelidir.
- Yüksek yağ içeren ve işlenmiş kırmızı etler tüketilmemelidir.
- Kırmızı et tüketimi çok yüksek olmamalı ve alternatif olarak balık, tavuk gibi beyaz etler veya kuru baklagiller tüketilmelidir.
- Yemekler az yağlı pişirilmeli, ızgara, fırında pişirme ve haşlama gibi pişirme yöntemleri kullanılmalıdır.
- Sigara ve alkol gibi zararlı alışkanlıklardan uzak durulmalıdır.
- Hareketsiz kalınmamalı, fiziksel aktivite düzeyi artırılmalıdır.

Haberin detayı için buraya tıklayınız.

Kim Kimdir?

REŞİT GALİP
(1893-1934)

"Reşit Galip kitapları arasında öldü; basit bir yatak içinde, kitaplara gömülü bir insan vücudunun duran kalbi; onun işleyen kafasının ve büyük hatırasının ufuklarında sessiz bir fazilet taşıyacak!"

Dr. Ahmet Şevket Elman

Reşit Galip..
1893 yılında Rodos'ta doğdu,
1917 yılında İstanbul Darülfünuna bağlı Mekteb-i Tıbbiyeden doktor olarak mezun oldu.
Atatürk'e "Devrimi savunmak için sizden izin isteyen yok" diye kafa tuttu.

Ankara Radyosu'ndaki bir konuşmasında, "Devrimleri her yerde, herkese karşı savunacağız. Gerekirse babamıza ve çocuklarımıza karşı bile !.. " dedi. Atatürk'e ve onun eserine işte bu denli inanmıştı.

Gerçek bir aydınlanmacı ve devrimciydi. Hayalini kurduğu o devrimler yapıyordu, Bu yüzden çok mutlu ve çok hevesliydi. Milli eğitim bakanıydı, Ülkede okullaşma oranını artırmak için yoğun bir çaba harcadı.

Öğrenciler her sabah güne "Türk'üm, doğruyum, çalışkanım.." diye bir ant ile başlardı.. İşte bu andı, 23 Nisan 1933'de, o yazdı.

Milli Kütüphaneyi o kurdu.
Anadolu Medeniyetleri Müzesi onun Bakanlığı döneminde tasarlandı.

1933 Üniversite Reformu'nu o yaptı.

Nazi Almanya'sından kaçan profesörleri o getirtti. Bir gün Atatürk'e şöyle dedi; "Muhterem gazi, sen yalnızca bu milletin bir kahramanı değilsin, sen bunlardan çok daha büyüksün. Sen bu milletin bir ferdisin. Senin birinci büyüklüğün, bu milletin bir ferdi olmakla iktifa ve iftihar etmeğindedir."

Ne efendisi ne de kölesi, her bir fertten biri!
Ozan'ın dediği gibi, "Vatan duvarına taş olmak gibi, vatandaş olmak gibi".

Kış vaktiydi.
Evinde kalorifer yoktu.

Zira kendisini bildi bileli, bütün gelirini yetim öğrencilere veriyordu.
Üşüttü. Zaturre oldu.

Ve bir bahar günü,
Kitapların içindeki odasında, öylece yatan bedeni bulundu.

Reşit Galip'in kitaplarının arasında son nefesini vermesi, Atatürk'e yetişmeye çalışan devrimcinin kendi ufkunun ötesine koşma yorgunluğuna ciğerlerinin dayanmamasındandı.

5 Mart 1934 günü toprağa verildiğinde 41 yaşındaydı. O gün memleket, cesur bir inkılapçı, ateşli bir ulussever, temiz bir siyasetçi ve devlet adamı, içten bir halkçı, yetkin bir hatip ve doktorunu kaybetti.

Reşit Galip gerçek bir vatanseverdi...

Fransız yazar Marcel Proust'un yarattığı karakterlerle sohbet ettiği, onlara sorular sorduğu söylenir. "Proust Anketi" olarak da bilinen bu soruları 13 yaşında yazdığı ve 20 yaşındayken kendisinin de cevapladığı ifade edilir. Onun hazırladığı bu sorulardan yararlanarak biz de her sayımız için farklı liselerde okuyan öğrencilere bu soruları yöneltiyoruz.

BU AYKİ KONUĞUMUZ

BESNA DAYAN

HAKKARİ/YÜKSEKOVA-ATATÜRK ANADOLU LİSESİ
12. SINIF ÖĞRENCİSİ

1-Diyelim ki yeni bir toplum kurmaya karar verdin ve güzel bir ada keşfettin. Yerine koyduğun ilk kural ne olurdu?

Kurduğum toplumda asla ama asla kadına şiddet, taciz ve tecavüze müsaade ettirmem. Toplumumda mevcut her bireyin en az bir enstrüman çalmasını zorunlu kılardım. Her birey kendini müzikle teselli eder, müzikle ruhunu dinlendirir.

2-İcat edilen buluşlardan hangisinin mucidi olmak isterdin?

Bütün müzik aletlerinin icatçısı olmak isterdim. Elektrik, su veya herhangi bir emek sarf etmeden sadece bireyin emeği ile dünyanın en güzel, en huzur verici sesleri elde ediliyor.

3-Geçmiş ya da gelecekte herhangi bir olaya şahitlik edebilecek olsan hangi olayı seçerdin?

Kültürümüzün en yalın halde olduğu zamanlarda bir kız isteme merasimine şahit olmak isterdim.

4-Bir kitap yazacak olsaydın adı ne olurdu?

"Bir Kadının Müzikle Savaşı" veya "Bir Neslin Gitarı"

5-Hayatın hakkında bir film yapmış olsalardı seni hangi aktörün/aktristin canlandırmasını isterdin?

Beni "Müslüm" filmindeki Şahin Kendirci'nin canlandırmasını isterdim.

6-Seni en iyi tanımlayan 5 kelime nedir?

Marjinal, ileri görüşlü, müzik, hayalperest, realist

7-Yemek/Tatlı yapmayı biliyor ve seviyor musun? Evet, ise en güzel yapabildiğin yemek/tatlı nedir?

Çok hoşlanarak yaparım. Elmalı turtalarımın tadıyla parmaklarımızı yersiniz. Tabi çiğ köfteyi de unutmamak gerekir.

8-Ne tür bir yeteneğe sahip olmak isterdin?

Esnek bir yapıda olup oldukça güzel dans edebilmeyi isterdim.

9-Kahramanınız kimdir?

Sezen Aksu

10-En sevdiğin yazar hangisidir?

Stefan Zweig

11-10 yıl sonra kendini nerede görmek istersin?

10 yıl sonra bir okulun şirin bir sınıfında öğrencilerime keman çalarken aynı zamanda akşam saatlerinde konserim olsun isterim

OTİZMİN FARKI

Otizm Spektrum Bozukluğu bebeklikten itibaren çocuğun ve yetişkinlikte bireyin tüm hayatını etkileyen, sosyal iletişim bozukluğu ile karakterize, yetersiz ilgi alanı ve tekrarlayan hareket davranışları ile görülen bir nörogelişimsel bozukluktur.

Tarihi 1911 yılına dayanan otizm Bleuler tarafından içine kapanma ve kendi kendine kalma gibi şizofren belirtilerine benzetilerek tanımlanmış ve günümüze kadar sıklığı artarak devam etmekte olan nörobiyolojik bir bozukluktur.

Otizm kelimesinin kökü Yunanca 'da "autos" (içine kapanık) anlamına gelen kelimedenden gelmektedir. Motor gelişimde yetersizlikler, duyuşal anlamda bozukluklar olsa da otizm farkını özel farklılıklarla da gösterir. Otizmliler için her anlamda bütünleşme oldukça önem taşımaktadır. Bir çocuğun en doğal hakkı olan koşma, oynama, eğitim, sosyalleşme, spor ve en önemlisi aidiyet duygusu gibi temel kazanımlar otizmliler için en doğal hakkıdır ve daha önemlisi titiz bir yaklaşımla bu kazanımlar verilmelidir. Otizmlilerle yapılan çalışmalar da onlara özel bütünleştirilmiş planlı programların, onların hem sosyal anlamda iletişimlerini hem de fiziksel anlamdaki gelişimlerine olumlu katkılarda bulunduğunu göstermektedir. Onları tanımak, farklılıklarını bilmek, onlarla vakit geçirecek hem sağlık hem eğitim hem de sosyal çevresindeki yetişkinler için çok önemlidir. Gelişimsel özelliklerini bilmeden planlanacak hiçbir eğitim ve sağlık programı onlara ulaşabilmeyi mümkün kılmaz. Çeşitli kaynaklardan elde edilen eski araştırmalardan itibaren otizmlilerde öz-farkındalıktaki farklılıklar onları günlük yaşantılarında zorluk yaşamalarına neden olmaktadır.

Nelerdir hepimizin bilmesi gereken otizmlilere ait bu farklılıklar;

- Değişiklikleri sevmeyen ve çoklu etkileşimlerde zorluk yaşarlar
- Davranışlarını ve duygularını iletmede dili aktif kullanamaz iletişim problemi yaşarlar
- Soyut düşünemedikleri için akranlarının ve yetişkinlerin eylemlerindeki nedenleri anlayamazlar
- Arkadaşlık kavramını algılayamaz ve arkadaşlığın verdiği benliği hissedemez
- Zihin kuramı eksikliği nedeniyle karmaşık sosyal ilişkilere giremez, anlayamaz ve anlayamaz
- Zihinsel bir engelleri olmadığı sürece bellek seviyeleri olması gereken düzeydedir
- Tepkisiz ve tekrarlayıcı hareketleri vardır
- Herhangi bir hareketi kendisi başlatmaz
- Çevrelerindeki her şeye ilgisizdirler ve eğitimciden veya sağlık personelinin bir şey öğrenme konusunda kapalıdır
- Acıları hissetmeyebilirler
- Dokunsal duyuşları çok gelişmiş durumdadır
- Kendine zarar vermekten çekinmez
- Düzen ve rutin takıntısı vardır.

Otizmlilerle eğitim ve sağlık planı oluşturmada en önemli dört bileşen vardır ki, otizmlilerle çalışacak her kademedeki uzmanlar bu dört iletişim becerisini öğrenmeli ve planlarını onlara uygun şekilde yapmalı;

1. Model olma
2. Fiziksel yardım
3. Sözel yardım
4. Pekleştirme

Ebeveyn, eğitimci, fizyoterapist, ergoterapist, dil konuşma terapisti, özel öğretmen, sosyal hizmet uzmanları, diyetisyen ve hekimler otizmlilerle bu dört ilke üzerinde çalışmalar yapmalı ve her planında bu ilkelere farklılıklarını anlamalı ve farkın farkında olarak planlamalar yapmalı.

"Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda sıklıkla sindirim problemleri görülmektedir ve bu problemler saldırganlık, zarar verme, uyku bozuklukları gibi huzursuz davranışlarla kendini göstermektedir. Bu süreçte otizm konusunda bilgili bir hekim ve diyetisyenle çalışmak otizmliler için en doğal hakkıdır ve hayali oyunlar kurmayı otizm ve spektrum bozukluğu olan çocuklar yapamamaktadır. Zihin kuramı eksikliği bu etkileşimin bozukluğuna neden olmaktadır. Bazı konulara çok ilgili iken bazı konulara tepkisiz, farklı veya normal durumlara aşırı tepkili, uyarılara fazlasıyla duyarlı bireylerdir. Çocuk gelişimci, öğretmen, sosyal hizmet çalışanı gibi meslek elemanları bu durumları göz önünde bulundurarak ve bilerek otizmlilerle çalışmalıdır.

Otizm farkını sosyalleşme alanında sıklıkla göstermektedir. Bir şemsiye gibi olan sosyal gelişim alanı sosyal yeterliliğin birçok alanını içermektedir. Otizm farkını, bireylere sosyal beceri kazandırmaya çalışarak, sosyal kazanımlarla toplumsallaştırarak gösterilebilir. Hem sosyal hem de akademik eğitimlerinde taklit ve model alma tekniği mutlaka kullanılmalı, motor taklit, ses taklidi ve nesnel taklitler ile gelişimlerinin her alanı desteklenebilir ve onların da toplum içinde sosyalleşmesi için gereken beceriler kazandırılabilir.

Otizmin farkı, otizmle çalışacak her alanın farkına varması ve farkı için bilgilendirilmesi ile başlar. Otizm hayatın içinde, o çocuklar için farkı yaratmak hepimizin elinde...

Çocuk Gelişimi 4. Sınıf Öğrencisi Büşra AKDAĞ

İlk Çocuk Dostu Bayram: 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamaları içerisinde, pek çok etkinliğin gerçekleştirilmesi, milli coşkuyu artırması, ülkemizin yurt dışında tanıtımının yapılması, ülke içinde ve ülke dışından gelen ziyaretçilerle bir hareketliliğe sağlaması ve yapıldığı şehirlere ekonomik, sosyal katkılar sağlaması yönüyle adeta bir Mega etkinlik olarak görülmektedir. Bu bayram aynı zamanda uluslararası tanıtımı olan ve ilk çocuk dostu niteliğe sahip bayram olma özelliğini taşımaktadır. Ülkemizde, 23 Nisan Ulusal Egemenlik Bayramı 1926 yılından itibaren "Çocuk Bayramı" olarak kutlanmaya başlanmıştır. Bu tarihten itibaren kutlanan bu bayram çocuklar ve diğer katılımcılar için bir şenlik olup coşkulu bir şekilde kutlanılmıştır.

1927 yılında ilk kez kutlanan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı sırasında gerek Himaye-i Etfal Cemiyeti gerekse Mustafa Kemal Paşa ve Başvekil, yarının sahipleri olan çocuklara büyük bir ilgi ve özenli tutum göstermiş ve çocuk gününün bir bayram havası içinde kutlanması için özel çaba sarf etmişlerdir. Mustafa Kemal Paşa otomobillerinden birini törenlerde çocuklara ayırmış ve Cumhurbaşkanlığı bandosunu çocuk sarayında, çocuk bayramı için görevlendirmiştir. Himaye-i Etfal "Şimdiye kadar Türk çocukları, devletin üst düzey yöneticilerinin hiçbirinden bu derece şefkat ve sahiplenme görmediklerinden bu saadete nail olan çocuklarımız ne kadar övünse ve sevinse yeridir." ifadeleriyle Mustafa Kemal Atatürk'ün çocuklara ve Çocuk Bayramı'na verdiği önemi ve desteği dile getirmiştir. 1970'li yıllara gelindiğinde, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, geniş kitleler tarafından kutlanmaya başlamıştır. Bu doğrultu da çocuk bayramı açısından 1970'li yıllar dönüm noktası olarak kabul edilmektedir. 1979 yılı UNICEF tarafından Uluslararası Çocuk Yılı ilan edilmiştir.

Her ülkeden kendi yöresel kıyafetleri ile farklı yaş gruplarında çocuklar gelerek, kendi ülkelerine ait olan müziklerini çalıp dans ederek gösterilerini yapmıştır. Etkinlikler, bütün dünya çocuklarının, bu bayramı Türk ve dünya çocuklarına armağan eden Ulu Önder Atatürk'ün, Anıtkabirini ziyareti ile devam etmiştir. Etkinliklerin sonunda dünya çocukları bu etkinlikler sayesinde dostluk ve barış duygularıyla bütünleşerek Türk ve diğer dünya çocuklarının kaynaşması sağlanmıştır.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı çocukların önemsenmesi ve çocuk olgusuna dikkat çekmesi yanında, birey olarak ebeveynlerin aktiviteler ve zamanlama gibi konularda da söz sahibi olmalarına katkı sağladığı yapılan araştırmalar sonucunda görülmektedir. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı pandemi sebebiyle evlerde kutlayan çocuklar için; İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü hocalarından Öğr. Gör. Buse KERİGAN 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlaması için 3-10 yaş grubu arasındaki çocuklarla Google Meet üzerinden buluşarak, bayramı kutladı. Çocuk Gelişimi Bölümü ve Çocuk Gelişimi Sağlıkta Farkındalık Kulübü tarafından hazırlanan "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Buluşması" çok sayıda çocuğun katılımıyla gerçekleşti. Etkinlik sırasında günün anlam ve önemine uygun olarak çocuk bayramı hakkında görseller paylaşılarak, çocuklara bilgiler aktarıldı. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından dünya çocuklarına armağan edildiği bilgisi çocuklara aktarılırken günün anlam ve önemini içeren çocukların yaş grubuna yönelik "23 Nisan" animasyonu izlenerek etkinlik başlatıldı.

Günümüzde 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'na pek çok ülkeden çocukların katıldığı, bu çocuklarla birlikte çeşitli gösterilerin hazırlandığı, okullarda törenler ve çeşitli etkinlikler düzenlendiği konuşulmuştur. Ayrıca 1933'te Atatürk'le başlayan çocukları makama kabul etme geleneğinin günümüzde çocukların kısa süreliğine devlet kurumlarının başındaki memurların yerine geçmesi şeklinde devam etmekte olduğu bilgisi de paylaşılmıştır. Etkinlik içerisinde 23 Nisan hakkında çocukların duygu ve düşünceleri alınarak neler hissettikleri hakkında sohbet edilmiştir. "Mustafa Kemal Atatürk ve Çocuk" isimli hikaye etkileşimli kitap okuma yöntemiyle okunduktan sonra çocuklarla birlikte kitaptaki hikaye hakkında çocukların yaptıkları yorumlar dinlenmiştir. Etkinliğin sonlarına doğru 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için resimler yapılarak çocuklar için hazırlanan fon şarkıları eşliğinde dans çalışmaları yapılmıştır. "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Buluşması" etkinliğine çocukların ilgisi ve katılımı yüksek oldu. Öğr. Gör. Buse KERİGAN etkinlik sonunda "İçerisinde bulunduğumuz pandemi zamanında çocuklarımızla birlikte online platformda 23 Nisan'ı kutlamak oldukça keyif vericiydi. Çocuklarla birlikte kaliteli bir kutlama gerçekleştirdik, katılan tüm çocuklarımızla ve öğrencilerimize teşekkür ederiz" dedi.

[Haberin detayı için tıklayınız.](#)

“Aile ve Aile Eğitimi ile İlgili Temel Kavramlar” başlıklı kitap bölümü yayımlandı**Prof. Dr. Nefise Semra Erkan**

“Aile ve Aile Eğitimi ile İlgili Temel Kavramlar” başlıklı kitap bölümü yayımlanan **Prof. Dr. Nefise Semra ERKAN** “Aile Eğitimi ve Erken Çocukluk Eğitiminde Aile Katılım Çalışmaları” adlı kitapla ilgili düşüncelerini paylaştı.

Prof. Dr. Nefise Semra ERKAN, “Alanda bu kitaba öncelikle erken çocukluk gelişimi alanında çalışacak olan öğretmen adayları, çocuk gelişimcileri ve eğitimcilere aile katılımı, ilk ve orta öğretim kurumları ile özel eğitim ve rehberlik alanında çalışan değerli eğitimcilere ise aile eğitimi konusunda yardımcı ve destek olabilecek ilke ve teknikler açıklandığını” ifade etti.

Prof. Dr. N. Semra ERKAN, “Aile Eğitimi ve Erken Çocukluk Eğitiminde Aile Katılım Çalışmaları” adlı bu bilimsel kitapta; aile eğitimi ve aile katılımı olmak üzere iki temel konu ele alınmıştır. Aile eğitimi ile ilgili temel kavramlar, kuramlar, Dünya’da ve Türkiye’deki uygulamalar, haklar ve yasalar gibi kuramsal bilgilerin yanı sıra ailelerle çalışma stratejileri, aile eğitimi yöntem ve teknikleri ayrıntılı bir biçimde ele alınmış, uygulama örnekleriyle birlikte sunulmuştur. Aile katılımı konusunda ise; ev ve eğitim kurumu arasındaki ilişkiyi güçlendirerek, eğitimin devamını sağlamak ve eğitimde başarıyı artırmak için ailenin eğitime etkin katılımını sağlamaya yardımcı olabilecek ilke ve teknikler açıklandığını ifade etti.

ERKAN, “Toplumun temel yapı taşı olan aile en eski ve varlığını her zaman koruyan en önemli toplumsal kurumdur. Geçmişten günümüze ve toplumdan topluma yapısal olarak bazı değişiklikler gösterse de her zaman insanların yaşamında çok önemli bir yer tutmuştur. Çocukların her alandaki gelişiminin temelleri aile ortamında atılmakta, ailenin sunduğu olanaklar ve destekleyici tutumu ile çocuk, aile dışındaki fiziksel, sosyal ve akademik yaşama hazırlıklı olarak başlayabilmektedir. Bu noktada erken çocukluk döneminde çocuğun yaşamında ailenin öneminden söz etmek mümkündür. Aile çocuğun gelişimini desteklemek ve kalıcılığı sağlamak için en etkili ve en ekonomik sistemdir.

Gelişim sürecindeki çocuk, onun en yakın çevresini oluşturan ailesi ile doğrudan etkileşim içindedir. İnsan gelişiminin ekolojisini açıklayan Bronfenbrenner, gelişime, büyüyen bir insan ile içinde yaşadığı en yakın çevrenin doğasındaki değişme arasında süren karşılıklı bir uzlaşma olarak bakar. Tanıtılan kitabın bu bölümünde; aile ve aile eğitimi ilgili temel kavramlar, ailenin tanımı, aile yapısı ve türleri ebeveynlik stilleri, ebeveyn-çocuk etkileşimi, okul ve toplum, aile eğitimi, aile katılımı, farklı kültürlerde aile anlayışı ve çocuk yetiştirme yaklaşımları, aile gelişim döngüsü” ne ilişkin detaylı bilgilere yer verilmiştir.” dedi.

Niçin bu kitaba ihtiyaç duyulmuştur?

Prof. Dr. N. Semra ERKAN, “Günümüzde çocuğun yetiştirilmesi ve eğitilmesinde çevresinin etkilerini düşünmeden “onu tek bir varlık olarak” ele almak yerine, onun gelişiminde temel taşlar olan aile, okul, fiziksel ve sosyal çevreyi birlikte ele almak, eğitimde başarının güvencesi olarak görülmektedir. Erken çocukluk gelişimi programlarında aileye de eğitim ve destek veren programlar, çocuklara olduğu kadar anne-babalara da yarar sağlar. Aile eğitimi, çocuğun eğitiminde ailenin sorumluluğunu kuvvetlendirir, çocuğun gelişimindeki ilerlemenin kalıcı ve uzun vadeli olmasını sağlar ve çocuğun gelişiminin bütüncül bir yaklaşımla desteklenmesinde tamamlayıcı bir rol oynar. Bu kitap, bu düşüncelerden yola çıkılarak hazırlanmıştır.” dedi.

Kitap bölümü hakkında ailelere ve meslek çalışanlarına öneriler

ERKAN, “2020 yılı Aralık ayında 6. Baskısı çıkan bu kitabın; öncelikle erken çocukluk gelişimi alanında çalışan ve çalışacak olan çocuk gelişimcilere, öğretmen adayları ve eğitimcilere aile katılımı, ilk ve orta öğretim kurumları ile özel eğitim ve rehberlik alanında çalışan eğitimcilere ise, aile eğitimi konusunda önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.” dedi.

[Haberin detayı için tıklayınız.](#)

Pandemi Döneminde Hastalar İçin Telerehab

Öğr. Gör. Fizyoterapist Çağrı ERTÜRK

Koronavirüs salgınıyla virüsün yayılmasını daha iyi kontrol etmek için fizik tedavi protokollerine ciddi kısıtlamalar getirildiğini ifade eden Fizyoterapist Çağrı ERTÜRK, teletıp ve telerehab uygulamalarının yeniden popülerlik kazandığını söyledi. ERTÜRK, "Koronavirüse yakalanan ve aynı zamanda çeşitli hareket bozukluğu olan hastalar için telerehab kolaylık sağlıyor" dedi.

COVID-19 salgınının teletıp kullanımını artırdığını belirten İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi'nden Fizyoterapist Öğr. Gör. Çağrı ERTÜRK, "Bu çağda fizik tedavi hasta bakımı sağlamanın mekanizmalarından biri teletıp. Telerehabilitasyon veya telerehab, başta şu dönemde koronavirüse yakalanan kişilerin akciğer fonksiyonlarını geliştirmek üzere hastalara hizmet veren teknolojik bir görsel-işitsel sistemdir" ifadelerini kullandı.

"ÖN KANITLAR BULUNDU"

Telerehab ile ilgili bilgiler veren ERTÜRK, "Yüz yüze müdahaleler yerine telerehabın benimsenmesinin, bel ağrısı, lomber stenoz, boyun ağrısı ve osteoartrit nedeniyle kronik kas - iskelet ağrısı çeken hastalarda ağrıyı azaltmak ve fiziksel işlevi iyileştirmek için yararlı olduğunu gösteren ön kanıtlar bulundu" dedi.

"GÜVENLİK ÖNLEMLERİ İYİCE ELE ALINMALI"

Son on yılda, rehabilitasyonda uzaktan değerlendirme ve müdahale teknolojisinin büyük ölçüde büyüdüğünü ve telerehabın geliştiğini söyleyen Ertürk, "Hasta verilerinin internet üzerinden geçişi güvenli gizlilik gerektirdiğinden, güvenlik önlemleri iyice ele alınmalı. Kullanım kolaylığı ve pratikliği tedaviye bağlılığı teşvik etmek için de önemli" dedi.

Telerehabın avantajları hakkında konuşan ERTÜRK şu ifadeleri kullandı:

"Geçmişte telerehabın en büyük avantajlarından biri, fiziksel engelleri, yani ulaşımı aşma kabiliyetiydi. Ülke çapında verilen evde kalma tedbirleriyle, daha fazla insan, görevleri uzaktan tamamlamanın rahatlığını, etkinliğini ve diğer avantajlarını keşfediyor. Telerehab, klinisyen ve hasta arasında dolaylı yoldan etkileşim-temas sağlıyor. Evde hasta ile sağlayıcı arasındaki seyahat zorunluluğunu ortadan kaldırarak rehabilitasyon hizmetleri seyahat masraflarını ve bakıcı yükünü azaltıyor. Hareket bozukluğu olan hastalar için kolaylık sağlıyor."

[Haberin detayı için tıklayınız.](#)

TOPLUM SAĞLIĞININ KORUNMASI

Dr. Öğr. Üyesi Nurten ELKİN

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) Çocuk Gelişimi (Tr) Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Nurten Elkin 27.04.2021-28.04.2021 tarihleri arasında Online olarak gerçekleştirilen 5. ULUSLARARASI SAĞLIKLI YAŞAM KONGRESİ'ne "Pandemi Sürecinde Sağlık okuryazarlığı" ve "Bakım Yükünün Yaşlı Bakıma Etkileri" konulu iki sözlü bildiri ile katılmıştır.

Pandemi Sürecinde Sağlık okuryazarlığı

COVID-19 hastalığının hızlı bir şekilde pandemiye dönüşümü, insanları bu yeni virüs hakkında bilgi edinmeye, bir takım yeni davranışlar edinmeye ve bazı yaşam tarzı değişikliklerine zorlamıştır. Yaşanılan tüm bu süreçte enfeksiyonun yayılımının önlenmesi ve koruyucu önlemlerin topluma doğru ve eksiksiz bir şekilde iletilmesi pandemi ile mücadeledeki başarının çok önemli bir bölümünü oluşturmuştur. Bunlar yapılırken de virüs ve pandemiyle ilgili bilgileri içeren sağlık iletişimi yaygınlaşmıştır. Sağlık iletişimindeki başarının sağlanmasında önemli kavramlardan biri de sağlık okuryazarlığı olmuştur. Pandemi öncesinde de Sağlık okuryazarlığı ile ilgili çalışmaların son yıllarda giderek arttığı görülmekte olup; ülkelerin ulusal düzeydeki sağlık okuryazarlığı durumlarını belirlemelerinin; topluma sunulacak sağlık hizmetlerinin planlanması, sağlık okuryazarlığı programlarının düzenlenmesi ve sağlık politikalarının geliştirilmesi üzerinde de etkili olabileceği düşünülmekte iken pandemiyle birlikte bu çalışmaların önemi bir kez daha artmıştır. Sağlık okur-yazarlığı eğitimi erken çocukluk döneminden itibaren yapılmalıdır: Sağlıkla ilgili temel kavramlar erken çocukluk döneminden başlayarak verilmeli ve sağlığın geliştirilmesi kavramı okul eğitimi sırasında geliştirilmelidir. Yetişkin dönemindeki eğitimlerle de bu süreç pekiştirilmelidir. Bu bağlamda toplumda sağlık okuryazarlığının geliştirilmesi için sadece bireylerin veya sağlık sektörünün çabası yeterli olmayıp, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, medya ve iletişim sektörünün de ortak çabası gereklidir.

Bakım Yükünün Yaşlı Bakıma Etkileri

Fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden bazı işlevlerde azalma ve kayıpların meydana geldiği, geriye dönüşü olmayan, kaçınılmaz ve fizyolojik bir süreç olan yaşlanma ve beraberinde artan yaşlı nüfusun sorunları hem ülkemiz hem de dünya için önemi gittikçe artan bir halk sağlığı sorunudur. Bu dönemde yaşlı bakımı ve bakım yükü; aileler ve bakım veren kişiler için oldukça önemli bir konudur. Bakım yükü hem hastanın hem de bakım verenin sağlığını ve yaşam kalitesini etkiler. Bakım yükünü hafifletmek için yaşlıya ve bakım verene uygulanacak girişimler önemlidir. Bakım verenin, mümkün olan en erken dönemde bilgilendirilmesi, eğitilmesi, danışmanlık verilmesi, sosyal destek sağlanması başlangıçta uygulanabilecek yaklaşımlardır. Verilecek eğitimde; yaşlılık, yaşlıya ait sağlık sorunları, tedavisi, ilaçları, aldığı- çıkardığı sıvı takibi, mobilizasyonu, egzersizleri vb. gibi konuların bakım verenin kaygı düzeyini azaltıcı etkisi olduğu ve yönetimi kolaylaştırdığı bilinmektedir. Sağlık çalışanlarının her aşamada, yalnızca tedavi edici hizmetlerde değil koruyucu ve rehabilite edici hizmetlerdeki destekleri göz ardı edilmemelidir.

Her iki konu başlığının da toplum sağlığının korunup geliştirilmesinde önemli olduğu vurgusunu yapmıştır.

[Haberin detayı için tıklayınız.](#)

"ÇOCUĞU TANIMA VE DEĞERLENDİRME"

Prof. Dr. M. Meziyet ARI

Türkiye Okul Öncesi Eğitimi Geliştirme Derneği tarafından düzenlenen 23-25 Nisan 2021 tarihleri arasında "2020-2021 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KONUŞMALARI: ÇOCUĞA BAKIŞ VE GÜNCEL EĞİTİMLER" konulu toplantı gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. M. Meziyet ARI 25.04.2021 tarihinde "Çocuğu Tanıma ve Değerlendirme" başlıklı sunumu ile katılmıştır.

23 Nisan 2021 tarihinde "OMEP DÜNYA ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ ORGANİZASYONU" Dünya Başkanı Mercedes Mayol Lassalle ve Avrupa Başkanı Ingrid Engdahl katılımı ile gerçekleştirilmiş ve 3 gün devam etmiştir.

23 Nisan Milli Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamaları ile başlayan bu toplantıda Üniversitemizden Prof. Dr. M. Meziyet ARI tarafından "Çocuğu Tanıma ve Değerlendirme" başlıklı bir sunum yapılmıştır.

Prof. Dr. M. Meziyet ARI 50 dakikalık sunumunda erken çocukluk döneminde gelişimsel değerlendirmenin önemine, değerlendirmede dikkat edilmesi gereken hususlara, formal ve informal değerlendirme türlerine ve özellikle gelişimsel değerlendirme sonuçlarının çocuk, aile ve toplum açısından yararlarına değindi.

Çocukluk döneminde oyun ve çizim faaliyetlerinin değerlendirmedeki önemini vurguladı. Sınıfta öğrenimin değerlendirilmesinde biçimleyici ve özetleyici yaklaşımları anlatarak, ilk geliştiriciler kurulu arasında bulunduğu Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Programına değinerek, temel hedefimizin müfredat hedeflerinde yetkin, eleştirel yaratıcı düşünen, yenilikçi ve problem çözücü, etkili iletişimci, işbirliği yapan, sorumlu öğrenci ve vatandaş yetiştirmek olduğunu vurguladı.

Etkinlikte 64 konuşmacı, 4 panel, 4 özel oturum ve öğretmenler odası canlı yayını ile 2020-2021 yıllarında erken çocukluk eğitiminde ulusal ve uluslararası alanda dikkat çeken birçok konunun paylaşımı yapıldı. Çocuğa bütüncül bakış ile çocuğun üstün yararı adına yapılan ve yapılması önerilen çalışmalar tartışıldı.

[Haberin detayı için tıklayınız.](#)

TOPLUMUN SAĞLIĞI AŞI İLE KORUMA ALTINDADIR

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) Çocuk Gelişimi (Tr) Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Nurten Elkin " Aşıların geliştirilmesi bulaşıcı hastalıkların önlenmesinde, insanların sağlıklı ve uzun bir yaşam sürmelerinde çok önemi olan bir buluştur " dedi.

Aşıların geliştirilmesi bulaşıcı hastalıkların önlenmesinde, insanların sağlıklı ve uzun bir yaşam sürmelerinde çok önemi olan bir buluştur. Aşılar sadece uygulandıkları bireyleri değil beraberinde tüm toplumu korur bu nedenle bireysel sağlığın korunup geliştirmesinin yanında toplum sağlığının korunup geliştirilmesinde de çok büyük önem taşır. Yaklaşık elli yıl önce milyonlarca bebeğin ölümüne ve hastalanmasına neden olan birçok hastalık etkenin görülmesi ve yayılması aşılar sayesinde önlenmiş olup bu koruyucu sağlık hizmetleri alanında önemli bir başarıdır. 24-30 Nisan 2021 Dünya Aşı Haftası olarak kabul edilmiştir.

AŞI SAĞLIKTIR.

İnsan ve hayvanlarda hastalık yapma yeteneğinde olan virüs, bakteri vb. mikroorganizmaların hastalık yapma özelliklerinden arındırılarak ya da bazı mikroorganizmaların salgıladığı toksinlerin etkileri ortadan kaldırılarak geliştirilen biyolojik ürünlere aşı denir. Aşı, sağlam ve risk altındaki kişilere uygulanarak; kişi kendisine zarar vermeyen bu mikroorganizma ve toksinleri tanıır, onlara karşı bir savunma geliştirir. Böylece gerçek mikroorganizma ile karşılaştığında önceden geliştirilmiş savunma sistemi ile savaşır ve kişi hastalığa yakalanmaz o hastalığa karşı artık bağışiktır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından bağışıklama hizmetleri, aşıyla önlenilebilir hastalıkların ve buna bağlı ölümlerin önlenmesi açısından en önemli ve en maliyet etkili toplum sağlığı müdahaleleri arasında kabul edilmektedir. Temelde bireylerin; bulaşıcı hastalıkların öldüren ve sakat bırakan özelliklerinden korunmasını hedefleyen bağışıklama hizmetlerinin sağlıkla ilgili kazanımlarının yanı sıra; ekonomik ve sosyal kazanımları da mevcuttur.

Sağlık Bakanlığımızın; Ulusal Bağışıklama Programı ile özellikle bebeklik ve çocukluk çağı aşılması sayesinde; Hepatit B, Tüberküloz(verem), Difteri, Boğmaca, Tetanoz, HIB(Hemofilus İnfluenza Tip B)), Polio (çocuk felci), Pnömonokok, Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak, Suçiçeği, Hepatit A hastalıklarına karşı çocukların bağışıklanması sağlanmaktadır. Bu konuda özellikle annelerin bilinçli olması, çocuklarının aşılarını zamanında ve aksatmadan yaptırmaları önemlidir.

Bu süreçte özellikle birinci basamak sağlık hizmetlerinin verildiği Aile Sağlığı Merkezleri çok önemli olup; bağlı buldukları nüfus içindeki çocuk, gebe ve yetişkinlerin aşılama programlarından sorumludur. Özellikle bebek ve gebe aşılamalarında hem Aile sağlığı elemanları hem de Aile hekimleri aşı takviminin eksiksiz uygulanması konusunda ailelere gerekli eğitim ve danışmanlıkta bulunarak aşı uygulamasını yaparlar. Sunulan bu hizmet özellikle çocukların eksik aşı olmalarının ve aşı redlerinin önlenmesinde büyük önem taşır. Ülkemizde, aşı programımızda yer alan tüm aşılar ücretsiz olarak uygulanmaktadır.

AŞI GÜVEN VE KORUNMADIR

Aşılar da ilaçlar gibi birer tıbbi üründür ve tüm ilaçlar gibi bazı yan etkileri olabilmektedir.

Aşı sonrası gelişen istenmeyen etkiler kısmen sık görülen hafif yan etkiler ve çok nadir görülen ciddi yan etkiler olarak sınıflandırılabilir.

Aşı ile ilgili bilinmesi gereken doğrular

***Dünya çapında halen her yıl bir milyondan fazla insan aşı ile önlenilebilir hastalıklar yüzünden ölüyor. Bu hastalıkların birçoğu aşılama programımız sayesinde ülkemizde hiç görülüyor ya da nadir görülüyor. Aşılar, birçok bebek, çocuk ve yetişkinleri öldüren veya zarar veren bulaşıcı hastalıkları önleyebilir. Yaygın aşılarla Çiçek hastalığı yok edilmiştir, çocuk felci hastalığına ise %99'lük bir azalma sağlanmıştır. Çocuğunuz aşısız ise kızamık, çocuk felci, menenjit, tetanoz, sarılık gibi pek çok aşı ile önlenilebilir hastalık ve bunların yol açabileceği sakatlık ve ölüm riski altındadır.

****Aşılar son derece güvenilir biyolojik ürünlerdir. Üretim ve dağıtım aşamalarında çok sıkı kontrolden geçmektedirler. Ülkemizde kullanılan aşılar, Dünya Sağlık Örgütü tarafından önerilen ve onaylanan GMP (İyi Üretim Prosedürleri) kurallarına uygun üretilmiş ve uluslararası referans laboratuvarlarında test edilmiş aşılardır. Bir aşının ülkemizde kullanılabilmesi için öncelikle üreticiler tarafından aşıların güvenli ve etkili olduğunun Bakanlığımıza kanıtlanması gereklidir. Kullanılacak aşılar teslim alınıp sahada kullanıma sunulmadan önce, Ulusal Referans Laboratuvarlarımızda da test edilmekte ve uygun olduğu kanıtlanan aşıların kabulü yapılarak kullanıma sunulmaktadır. Aşılar üretici firmadan alınıp aşılanacak kişiye uygulanana kadar tüm sağlık kuruluşlarında soğuk zincir sistemi içerisinde uygun ısı aralığında korunmakta ve sistem on-line olarak sürekli izlenmektedir. Aşılar kullanıma sunulduktan sonra aşılama sonrası istenmeyen etkiler Bakanlığımız tarafından izlenmektedir.

****Aşıyla önlenilebilir çocukluk çağı hastalıkları; yaşamın bir parçası olmak zorunda değildir, önlenilebilirler.

Aşıyla önlenilebilir hastalıklar ciddi hastalıklardır, hem çocuklarda hem de yetişkinlerde beyin iltihabı, zatürre, körlük, kan iltihabı, kulak enfeksiyonları, konjenital kızamıkçık sendromu ve hatta ölüm gibi ciddi sonuçlara (komplikasyonlara) yol açabilirler. Bu hastalıklar aşılarla önlenilebilir. Bu hastalıklara karşı aşı yapılmaması çocukların gereksiz yere savunmasız kalmasına ve sağlıklarının riske atılmasına neden olur. Aşılama; karantina/izolasyon uygulamaları yaygın tarama/tanı testleri gibi diğer salgın önleme faaliyetlerinden çok daha etkili ve ucuzdur.

İçinde yaşadığımız pandemi sürecindeki mücadeleimizde de toplumsal bağışıklığın kazanılmasında aşılama büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle Bakanlığımızın; "aşı uygulanacak grup sıralamasına" uygun şekilde bireylerin aşılarını olmaları korunmada önemlidir.

[Haberin detayı için tıklayınız.](#)

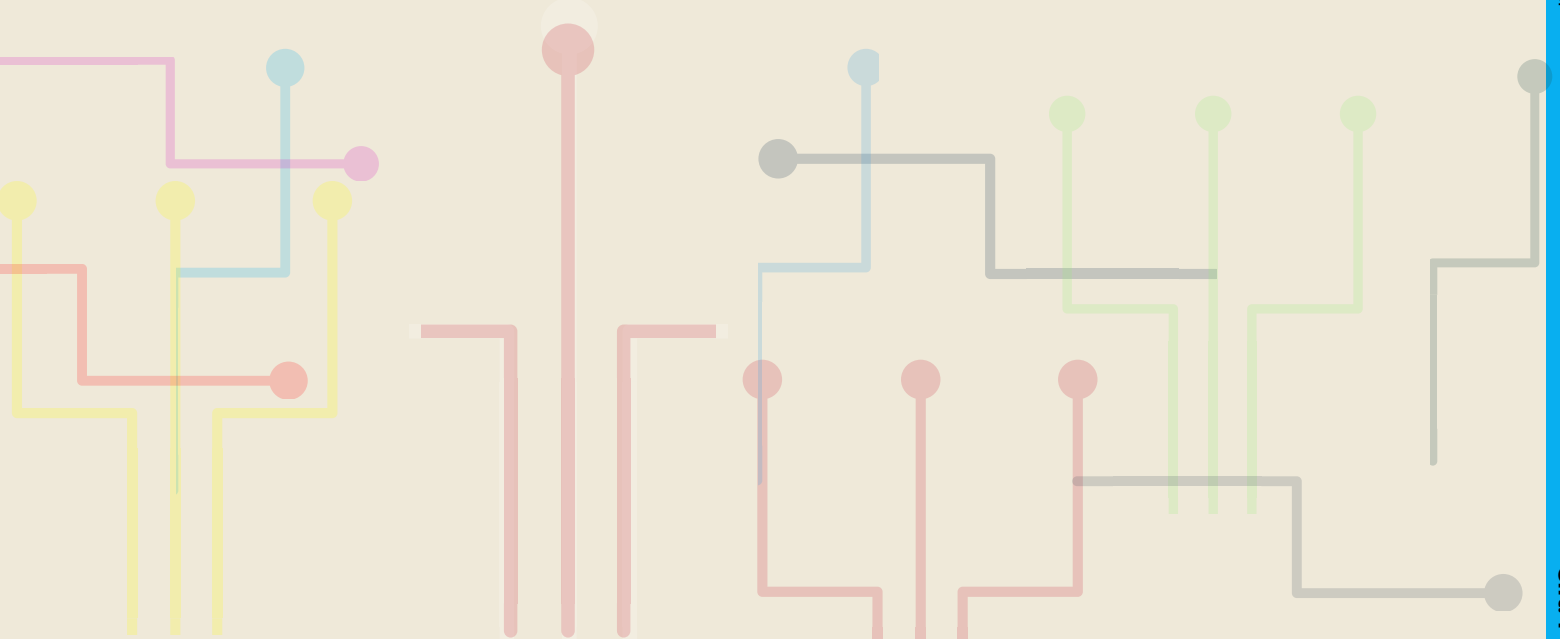
**Unutmayalım;
Toplumun sağlığı aşı ile koruma
altındadır.**

Dr. Öğr. Üyesi Nurten Elkin

Huzur, Neşe ve Sağlık

HERKESE MUTLU BAYRAMLAR

NİSAN AYI ÖNEMLİ GÜNLER

1-7 Nisan	Kanserle Savaş Haftası
5 Nisan	Avukatlar Günü
7 Nisan	Dünya Sağlık Günü
8-14 Nisan	Sağlık Haftası
10 Nisan	Polis Teşkilatının Kuruluşu
15-22 Nisan	Turizm Haftası
16 Nisan	Dünya Ses Günü
17 Nisan	Dünya Hemofili Günü
17 Nisan	Verimlilik Haftası
21-28 Nisan	Ebeler Haftası
23 Nisan	Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
25 Nisan	İstatistik Günü
26 Nisan	Pilotlar Günü
29 Nisan	Dünya Dans Günü

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Prof. Dr. Rifat MUTUŞ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan V.

Doç. Dr. S. Arda ÖZTÜRKCAN
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı

Dr. Öğr. Üyesi A. Yüksel BARUT
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı

BÜLTEN EKİBİ

Dr. Öğr. Üyesi Emrah TÜNCER
Dr. Öğr. Üyesi Gülay TAMER
Arş. Gör. Engin ÇAĞLAR
Arş. Gör. Rumeysa Nur AKBAŞ
Arş. Gör. Ümran ALTUNDAL
Arş. Gör. Tuğba TÜRKCAN